

Gmina Regimin

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI

**dla Gminy Regimin
na lata 2009-2012
z perspektywą
na lata 2013-2016**

aktualizacja

Wykonawcy:

mgr inż. Juliusz Marek Pietrzak

z zespołem

Ciechanów, 2008 r.

Spis treści

1.	Wprowadzenie	1
2.	Podstawa, przedmiot i zakres opracowania	1
3.	Charakterystyka Gminy Regimin	3
3.1.	Informacje ogólne	3
3.2.	Budowa morfologiczna i geologiczna terenu	4
3.3.	Gleby i ich użytkowanie	5
3.4.	Wody powierzchniowe i podziemne	6
3.5.	Surowce mineralne	9
3.6.	Ludność, przemysł i transport	9
3.7.	Warunki klimatyczne i przyrodnicze	10
4.	Aktualny stan gospodarki odpadami	11
4.1.	Rodzaje, ilości i źródła powstawania odpadów komunalnych	11
4.2.	Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	14
4.3.	Rodzaje, rozmieszczenie i moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	18
4.4.	Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	20
4.5.	Rodzaje i ilości odpadów poddawanych odzyskowi	22
4.6.	Rodzaj i ilość odpadów poddawanych określonym procesom unieszkodliwiania	23
4.7.	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarowania odpadami	24
5.	Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami	25
5.1.	Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych	27
5.2.	Odpady opakowaniowe	27
5.3.	Komunalne osady ściekowe	27
5.4.	Odpady zawierające azbest	28
6.	Cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i terminy ich osiągania	28
7.	Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami	33
7.1.	Działania zmierzające do zapobiegania i ograniczania ilości powstających odpadów i ich negatywnego wpływu na środowisko	35
7.2.	Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	35
7.3.	Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko	36

8.	Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację	38
9.	Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowania służące realizacji zamierzonych celów	42
10	Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko	43
11.	System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów	45
12.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	48

Spis załączników

1. Mapa zasobów środowiska z elementami istniejącej i planowanej infrastruktury sanitarnej oraz gospodarki odpadami.

1. Wprowadzenie

Realizując *Politykę Ekologiczną Państwa* władze publiczne mają obowiązek, poprzez kreowanie polityki lokalnej opartej na zrównoważonym rozwoju, zapewniać bezpieczeństwo ekologiczne współczesnym i przyszłym pokoleniom.

Jednym z wielu wymaganych prawem dokumentów do prowadzenia polityki ekologicznej na poziomie gminy jest *Gminny Plan Gospodarki Odpadami*. Plany gospodarki odpadami powinny być opracowywane zgodnie z planami wyższego szczebla (krajowy, wojewódzki, powiatowy, gminny), a ich projekty podlegają właściwemu zaopiniowaniu i muszą być poddane konsultacji społecznej.

Celem planów gospodarki odpadami jest przedstawienie działań zmierzających do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami poprzez usprawnienie działań organizacyjnych i inwestycyjnych, a przede wszystkim stworzenie w kraju zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251) wprowadzony został obowiązek opracowywania planów gospodarki odpadami, ich aktualizacji (raz na cztery lata) oraz sprawozdań z realizacji planów obejmujących okresy dwuletnie.

Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2004 – 2011 został przyjęty Uchwałą Rady Gminy w Regiminie Nr XX/100/04 z dnia 3 lipca 2004 r.

Niniejszy *Plan Gospodarki Odpadami* jest aktualizacją ww. i stanowi jego II edycję, która przedstawia zamierzenia i działania przewidziane do podjęcia dla utworzenia właściwego, a przede wszystkim skutecznego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy Regimin.

Regulacje prawne z zakresu gospodarki odpadami zawarte są w wielu ustawach, a w szczególności w:

- ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251),

- ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. nr 236, poz. 2008 ze zmianami),
- ustawie z dnia 21 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 – ze zmianami),
- ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 ze zmianami),
- ustawie z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2003 r. Nr 7, poz. 78)

oraz w przepisach wykonawczych do powyższych ustaw, z których ważnym dla planów gospodarki odpadami jest rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620 ze zmianami).

Niniejszy „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin”, zwany dalej *Planem*, jest drugą edycją dokumentu i jego aktualizacją przedstawiającą bieżące problemy z zakresu gospodarki odpadami z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i możliwości ekonomicznych realizacji planu.

2. Podstawa, przedmiot i zakres opracowania

Obowiązek wykonania *Planu* oraz jego aktualizacji wynika z art. 14 ustawy o odpadach, art. 17 ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz art. 10 ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. Zakres, sposób oraz formę sporządzania *Planu* określa Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, a wg ustawy o odpadach zakres planu gminnego obejmuje wyłącznie odpady komunalne powstające na obszarze gminy lub przywożone na jej teren z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych.

Zlecającym opracowanie aktualizacji planu jest Urząd Gminy, a jej zakres obejmuje:

- zebranie niezbędnych materiałów i informacji
- określenie rodzaju, ilości i źródła odpadów komunalnych powstających w gminie
- omówienie i analizę istniejącego systemu zbierania odpadów
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami
- projektowany system gospodarki odpadami

- 4 letni harmonogram realizacji przedsięwzięć
- zarządzanie systemem i źródła jego finansowania
- sposób monitoringu i oceny wdrażania planu

Opracowując aktualizację niniejszego planu wykorzystano:

- *Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2004 – 2011*,
- Sprawozdanie z realizacji *Gminnego Programu Ochrony Środowiska i Gminnego Planu Gospodarki Odpadami w latach 2004-2006*,
- *Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015*,
- *Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Ciechanowskiego* (Ciechanów, 2003 rok, nie ma aktualizacji planu powiatowego),
- *Strategię Rozwoju Gminy Regimin 2007-2013*,
- oraz informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Regimin, a przede wszystkim uwzględniono obowiązujące prawo miejscowe.

3. Charakterystyka Gminy Regimin

3.1. Informacje ogólne

Gmina Regimin położona jest w północnej części województwa mazowieckiego, w powiecie ciechanowskim. Graniczy z gminami: Grudusk, Opinogóra i Ciechanów z powiatu ciechanowskiego, gminą Stupsk i Strzegowo z powiatu mławskiego oraz gminą Czernice Borowe z powiatu przasnyskiego.

Gmina Regimin leży w makroregionie Niziny Północno-mazowieckiej, na pograniczu dwóch mezoregionów, tj. Wzniesienia Mławskiego i Wysoczyzny Ciechanowskiej, a większość obszaru gminy położona jest na wysokości od 125 do 145 m npm i stanowi teren równinny o spadkach nie przekraczających 5 %, nachylony do dolin rzecznych - rzek Łydynia i Pławnica.

Obszar gminy Regimin zajmuje powierzchnię 11.129 ha (10,4 % powierzchni powiatu ciechanowskiego), w tym użytki rolne zajmują powierzchnię 7.581 ha, a grunty leśne znajdują się na powierzchni 2.541 ha.

Ogólna liczba mieszkańców gminy wynosi 4.959 osób (stan na koniec 2006 r.), co daje najmniejszą w powiecie ciechanowskim - średnią gęstość zaludnienia około 45,3 osoby/km².

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodek gminny i 26 miejscowości, z których większość stanowią małe miejscowości o liczbie ludności nie przekraczającej 200 mieszkańców. Największymi miejscowościami są Regimin, Grzybowo, Szulmierz, Zeńbok, Lekowo i Pawłowo.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Na terenie gminy znajduje się 771 gospodarstw rolnych (aż 229 o powierzchni do 1,0 ha), w tym 148 o powierzchni ponad 10 ha i więcej. Na terenie gminy zarejestrowane były 143 podmioty gospodarcze prowadzących głównie działalność usługową i handlową (na koniec lutego 2007 r.).

Powiązanie komunikacyjne gminy stanowią drogi gminne (114 km), powiatowe (49,1 km), wojewódzkie (13,7 km). Gmina zwodociągowana jest w 99 %. Od 3 ujęć wody podziemnej rozprowadzonych jest 97,14 km sieci wodociągowej do niemal wszystkich mieszkańców gminy. Niekorzystnie przedstawia się natomiast stan gospodarki ściekowej, gdyż mieszkańcy gminy nie są objęci systemem oczyszczania ścieków.

3.2. Budowa morfologiczna i geologiczna terenu

Pod względem morfologicznym teren gminy znajduje się w centralnej części Wysoczyzny Ciechanowskiej. Miąższość i wykształcenie osadów czwartorzędowych na powierzchni zlewni uwarunkowane są ukształtowaniem powierzchni utworów trzeciorzędowych.

Z dwóch głównych pięter wodonośnych o znaczeniu użytkowym podstawową rolę w zaopatrzeniu w wodę odgrywa piętro czwartorzędowe. W osadach tego piętra wyróżnia się trzy poziomy wodonośne, z których pierwszy i drugi związane są z piaskami i żwirami neopleistocenu, a trzeci z osadami mezopleistocenu.

Izolacje pomiędzy poziomami, poza strefami okien hydrogeologicznych, stanowią słabo przepuszczalne gliny i mułki. Drugi poziom wodonośny zasilany jest bezpośrednio przez okna hydrogeologiczne lub przez przesączanie przez osady oddzielające go od poziomu przypowierzchniowego.

Budowa geologiczna terenu gminy odznacza się dużą zmiennością warunkowaną charakterem sedymentacji i działalnością glacytektoniczną. Powierzchnia terenu pokryta jest gliną zwałową o miąższości od 2,0 do 18,0 m, lokalnie piaskami drobnoziarnistymi, często zapyłonymi, bądź piaskami gruboziarnistymi, pyłami i łąkami. Dolina wyścielona jest torfami, namułami i piaszczystymi aluwiami na glinach. W utworach tych płaszczyznami występuje przypowierzchniowa warstwa wodonośna.

Teren gminy leży w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych Górnej Łydyni (GZWP) o łącznej powierzchni 200 km². Jest to obszar wysokiej ochrony wód (OWO), ustalony ze względu na wielkość zasobów dyspozycyjnych oraz wyznaczony w oparciu o czas pionowego przesiąkania wody z powierzchni i czas jej przepływu poziomego od obszarów zasilania do ujęcia.

3.3. Gleby i ich użytkowanie

Gmina Regimin jest gminą rolniczą. Występujące tu gleby wykazują duże zróżnicowanie pod względem typów i kompleksów przydatności rolniczej.

Gmina obejmuje powierzchnię 11.129 ha przy następującej strukturze użytkowania:

- grunty orne 53 %,
- łąki i pastwiska 15 %,
- rowy 1 %,
- lasy i zadrzewienia 23 %,
- tereny zabudowane 3 %,
- tereny komunikacyjne 3 %,
- nieużytki 1 %,
- sady 1 %

Gleby na terenie gminy Regimin wykazują duże zróżnicowanie pod względem typów i kompleksów przydatności rolniczej. W części północno-wschodniej gminy przeważają czarne ziemie właściwe, czarne ziemie zdegradowane, gleby brunatne właściwe i wylugowane stanowiąc kompleks gleb urodzajnych. Drugi rejon urodzajnych gleb znajduje się w południowej i środkowo-zachodniej części gminy. Gleby słabe jakościowo występują w rejonach wsi: Pniewo Wielkie, Jarluty Małe, Jarluty Wielkie, Szulmierz, Targonie, Karniewo i Trzcianka.

Generalnie na terenie gminy przeważają gleby zwięzłe, gliniaste i ilaste. Użytki zielone w większości należą do urodzajnych i występują w dolinie rzeki Łydyni (III i IV klasa). Grunty orne zaliczane do najlepszych klas I – IVb zajmują prawie 72 % powierzchni gruntów ornych. W gminie występują dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa w zakresie uprawy zbóż i hodowli bydła.

3.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Gmina Regimin położona jest w zlewni rzeki Łydyni, lewobrzeżnego dopływu rzeki Wkry. Obszar gminy jest w prawie 90 % odwadniany przez rzekę Łydynię wraz z dopływem rzeką Pławnicą. Niewielki fragment północno-zachodni odwadniany jest przez Czerwienicę, a północno-wschodni obszar przez Sonę Zachodnią. Południowo-zachodnie obrzeża gminy odwadniane są przez rzeki Rosicę i Wisiołkę.

Wodność gminy charakteryzują:

- rzeki i kanały o długości 29,29 km i powierzchni lustra wody 3,22 ha,
- rowy główne stale lub okresowo prowadzące wodę o długości 111,007 km i powierzchni lustra wody 5,55 ha.

Rzeka Łydynia na teren gminy wpływa z terenu gminy Stupsk w km 46+400 z kierunku północno-zachodniego przyjmując wody lewobrzeżnego dopływu – Czerwienicy. Na odcinku 2,55 km rzeka jest granicą gmin Stupsk i Regimin. Długość rzeki na terenie gminy wynosi 12,55 km.

Klasyfikacja wód pokrywa się z obecnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Wskaźniki fizyczne, z wyjątkiem barwy wykazującej IV klasę czystości, odpowiadały najczęściej wymaganiom I klasy.

Ilość substancji organicznych określana w oparciu o stężenia wskaźników tlenochłonnych (ChZT-Mn, ChZT-Cr) odpowiadała IV klasie czystości. Stężenia BZT₅ w Gostkowie odpowiadało II klasie. Ogólny węgiel organiczny wystąpił w V klasie wód złej jakości.

Stężenia substancji biogennych wpływały na zaliczenie rzeki na omawianym odcinku powyżej Gostkowa do IV klasy czystości.

Stan sanitarny rzeki był niezadowolający i został zakwalifikowany do IV klasy czystości.

Północno-wschodnia i wschodnia część gminy niewielkim fragmentem odwadniana jest przez rzekę **Sonę Zachodnią**, której obszarem źródłowym są grunty na zachód od wsi Kotermań. Na odcinku od źródeł w km 22+850 do km 19+050 Sona płynie przez teren gminy Regimin. Na całym odcinku rzeka jest uregulowana. W górnym odcinku rzeka prowadzi wody okresowo.

Zlewnia ze względu na rolniczy charakter użytkowania jest zagrożona nadmiernym dopływem związków azotu ze źródeł rolniczych.

Jakość wód rzeki, oceniona w oparciu o percentyl 90, mieści się w granicach V klasy czystości a w poszczególnych grupach wskaźników przedstawiała się następująco:

Stężenia substancji biogennej wpływały na zaliczenie rzeki na omawianym odcinku do V klasy czystości, o czym decydowała głównie zawartość azotanów i azotu ogólnego. Natomiast stężenia fosforanów i fosforu ogólnego wahały się w granicach wartości z przedziału od II do V klasy czystości.

Wody podziemne

Na terenie gminy Regimin występują dwa główne piętra wodonośne o znaczeniu użytkowym, z których podstawową rolę w zaopatrzeniu w wodę odgrywa piętro czwartorzędowe. W osadach tego piętra wyróżnia się trzy poziomy wodonośne: pierwszy i drugi związane są z piaskami i żwirami neopleistocenu, a trzeci z osadami mezopleistocenu.

Izolacje pomiędzy poziomami, poza strefami okien hydrogeologicznych, stanowią słabo przepuszczalne gliny i mułki. Drugi poziom wodonośny zasilany jest bezpośrednio przez okna hydrogeologiczne lub przez przesączanie przez osady oddzielające go od poziomu przypowierzchniowego.

Budowa geologiczna terenu gminy odznacza się dużą zmiennością warunkowaną charakterem sedymentacji i działalnością glaciektoniczną.

Powierzchnia terenu pokryta jest gliną zwałową o miąższości od 2,0 do 18,0 m, lokalnie piaskami drobnoziarnistymi, często zapylonymi, bądź piaskami gruboziarnistymi, pyłami i łąkami. Dolina wyścielona jest torfami, namułami i piaszczystymi aluwiami na glinach. W utworach tych płatami występuje przypowierzchniowa warstwa wodonośna.

Utwory czwartorzędowe w rejonie Regimina stanowią osady piaszczysto – żwirowe. Nie stanowią one jednolitego kompleksu lecz zawierają liczne przewarstwienia osadów słabo-przepuszczalnych. Największa miąższość warstwy wodonośnej (od 1,54 do 69,0 m) występuje w osi obszaru doliny rzeki Łydyni i w jej odgałęzieniach. Poza zasięgiem doliny grubość warstwy wodonośnej zmniejsza się. Przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku rzeki Łydyni. Odnosi się to zarówno do północnej części terenu, jak i do jego południowej części.

Drugi głębszy poziom wodonośny łączy się w rejonie Regimina z poziomem pierwszym (płytszym). Obie warstwy wodonośne mimo, że są przedzielone 20-to metrową warstwą gliny zwałowej są drenowane przez rzekę Łydynię i jej dopływy.

Pod potrzeby perspektywiczne miasta Ciechanów w rejonie Regimina wyznaczono obszar zasobów wody o powierzchni 77 km². Odwierty zlokalizowano poza doliną rzeki Łydyni. Wielkość zasobów eksploatacyjnych ujęcia dokumentowana jest w wysokości 1.100 m³/h.

Kolejnym terenem o bardzo skomplikowanej budowie hydrogeologicznej, lecz o korzystnych parametrach wodonośca jest obszar Kalisz – Przedwojewo, gdzie stwierdzono występowanie trzech warstw piaszczystych. Przy czym miąższość warstwy ujętej do eksploatacji wynosi od 3,2 do 50,3 m. Jest ona dwudzielna – przedzielona gliną zwałową. Obie warstwy wskazują silną więź hydrauliczną i kontaktują się ze sobą przez okna hydrogeologiczne. Warstwa ta charakteryzuje się dobrymi parametrami: współczynnikiem filtracji do 0,001 m/sek i wydajnością pojedynczego otworu $> 100 \text{ m}^3/\text{h}$.

Łączne zasoby eksploatacyjne wód na terenie gminy Regimin wynoszą $295,0 \text{ m}^3/\text{h}$, w tym ujęć wiejskich $180,0 \text{ m}^3/\text{h}$.

Teren gminy leży w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych Górnej Łydyni (GZWP) o łącznej powierzchni 200 km^2 . Jest to obszar wysokiej ochrony wód (OWO), ustalony ze względu na wielkość zasobów dyspozycyjnych oraz wyznaczony w oparciu o czas pionowego przesiąkania wody z powierzchni i czas jej przepływu poziomego od obszarów zasilania do ujęcia.

W powiecie ciechanowskim w monitoringu diagnostycznym od kilku lat badana jest jakość wód studni w Ciechanowie (ujęcie S-2 w Przedwojewie). Są to wody wgłębne, w utworach czwartorzędowych, o głębokości warstwy wodonośnej 38,0 m. Jakość tych wód – III klasa - pozostaje niezmienna od kilku lat. Wymagania określone dla wody do picia przekraczają stężenia żelaza i manganu, co bardziej pogarsza walory smakowe i estetyczne wody niż ją zanieczyszcza.

Ochronie zasobów wód poziomu użytkowego służą ustanowione strefy pośredniej ochrony sanitarnej ujęć, w których wprowadza się zasady gospodarowania mające na celu porządkowanie istniejącego stanu oraz nie dopuszczanie do powstawania nowych zagrożeń w obszarze dopływu wód do ujęcia. Na terenie gminy ustanowiono strefę pośredniej ochrony sanitarnej dla ujęć wody (w Zeńboku, Kalisz-Przedwojewo).

Zaopatrzenie w wodę mieszkańców gminy odbywa się z 3 ujęć wody w : Regiminie, Zeńboku i Radomce, a miejscowość Kalisz z ujęcia w Ciechanowie.

Wg stanu na koniec 2007 r długość sieci wodociągowej wynosiła 98,23 km, przy zwodociągowaniu gminy przekraczającym 99 %.

Na terenie gminy poza niewielkim odcinkiem kanalizacji w miejscowości gminnej nie ma zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej. Funkcjonujący odcinek kanalizacji w Regiminie odprowadzający ścieki z terenu szkoły i prywatnych posesji włączonych do niego bez urządzeń oczyszczających stanowi jedno z punktowych źródeł zanieczyszczenia rzeki Łydyni.

Brak zbiorczych sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ma bezpośredni wpływ na jakość wód gruntowych, podziemnych oraz stan czystości wód powierzchniowych.

3.5. Surowce naturalne

Na terenie gminy nie prowadzi się eksploatacji surowców mineralnych.

W wyniku prac poszukiwawczych wytypowano dwa rejony występowania kruszywa grubego. Z uwagi jednak na ich położenie w granicach obszaru chronionego krajobrazu nie zostały one udokumentowane i nie są brane pod uwagę do eksploatacji.

W rejonie Jarluty-Szulmierz-Niestum udokumentowano torfowisko w kategorii C2 o zasobach 10.800 m³ torfu. Nie prowadzi się jednak tu eksploatacji torfu z uwagi na nieopłacalność.

3.6. Ludność, przemysł i transport

Ogólna liczba mieszkańców gminy wynosi 5.040 osób (stan na koniec 2006 r.), o zbliżonej proporcji kobiet (49,7 %) i mężczyzn. Gęstość zaludnienia gminy wynosi około 45,3 osoby/km².

Przez teren gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie nr 615 i 617 oraz magistrała kolejowa Warszawa-Gdańsk. Prze południową część gminy przebiega gazociąg tranzytowy Jamał-Europa Zachodnia, na którym w m. Lekowo znajduje się tłocznia gazu *Ciechanów*.

W gminie Regimin głównym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Na terenie gminy znajduje się 771 gospodarstw rolnych (aż 229 o powierzchni do 1,0 ha), w tym 148 o powierzchni ponad 10 ha i więcej.

Znaczący wpływ na rozwój gminy, jej demografię i sytuację bytową ma położenie w bliskim sąsiedztwie miasta Ciechanowa – ośrodka subregionu.

Na terenie gminy w 2007 roku zarejestrowane były 143 podmioty gospodarcze prowadzących głównie działalność usługową i handlową (na koniec lutego 2007 r.). Część zarejestrowanych podmiotów nie wykazuje większej aktywności gospodarczej.

Działające na terenie gminy nieliczne zakłady przemysłowe i usługowe ukierunkowane są na obsługę rynku lokalnego. Część wyrobów trafia na obszar powiatu i województwa.

3.7. Warunki klimatyczne i przyrodnicze

Gmina Regimin wg podziału Polski na dzielnice klimatyczne należy do Krainy Wielkich Dolin – dzielnicy środkowej o dość korzystnych warunkach. W ciepłej porze roku temperatury średnie przekraczają 13⁰C, a średnie miesięczne temperatury i maksymalne dobowe wskazują na korzystne warunki termiczne w ciągu całego roku. Średnie roczne sumy opadów są niskie i utrzymują się w granicach 500 mm. Najniższe opady notuje się zimą i na początku wiosny, a najwyższe od maja do września.

Na terenie gminy dominują wiatry z kierunków zachodnich i wschodnich, w przewadze są to wiatry słabe. Najrzadziej występują wiatry południowe.

Teren gminy Regimin został włączony w system obszarów chronionego krajobrazu z wyjątkiem fragmentów terenów w północnej i południowej części gminy. Na terenie gminy łączą się Krośnicko-Kosmowski obejmujący powierzchnię 7.021,1 ha i Zawkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu na powierzchni 1.825,8 ha. Łącznie obszar chronionego krajobrazu zajmuje powierzchnię 8.846,9 ha , co stanowi 79,6 % powierzchni gminy (przy 37 % powierzchni chronionego krajobrazu dla powiatu ciechanowskiego).

Obszary chronionego krajobrazu został ustanowiony rozporządzeniami Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Nr 203, poz. 4939). O włączeniu tego terenu do obszaru chronionego zdecydowały szczególne walory przyrodniczo – krajobrazowe.

Na terenie gminy Regimin znajdują się dwa rezerwaty przyrody. Obydwa są rezerwatami leśnymi.

Rezerwat „Modła” – utworzony został zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 19 kwietnia 1979 r. na powierzchni 9,36 ha. Rezerwat położony jest na terenie Nadleśnictwa Ciechanów, Leśnictwa Lekowo, we wsi Modle. Został utworzony dla zachowania i ochrony fragmentu starodrzewu sosnowo-dębowego oraz miejsca lęgowego bociana czarnego. Prawie całą powierzchnie rezerwatu zajmują drzewostany z panującym dębem bezszypułkowym w wieku około 160 – 200 lat. Sosna stanowi tu tylko domieszkę.

Rezerwat „Lekowo” – utworzony został zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 19 kwietnia 1979 r. na powierzchni 5,31 ha. Nazwa rezerwatu „Lekowo” jest jednocześnie nazwą uroczyska leśnego, w którym położony jest rezerwat. Obejmuje on niewielki fragment starodrzewu dębowego – pochodzenia naturalnego położonego na terenie Leśnictwa Lekowo, Nadleśnictwa Ciechanów. Obszar rezerwatu znajduje się na gruntach wsi

Pniewo – Czeruchy. Całą powierzchnię rezerwatu zajmuje drzewostan z panującym dębem bezszypułkowym w wieku 160 – 200 lat i domieszką sosny o podobnym wieku.

Ponadto, na terenie gminy znajduje się dziewiętnaście pomników przyrody (głównie drzew pojedynczych i skupisk). Ochroną konserwatorską objęte są parki podworskie w miejscowościach: Jarluty Małe, Lipa, Szulmierz, Zeńbok, Pawłowo, Koziczyn i Klice. W większości parki te zostały założone w XIX i na początku XX wieku. Reprezentują głównie styl krajobrazowy, w którym kompozycja przestrzenna jest oparta na naturalnej przyrodzie. W części parków zachowała się związana z nimi architektura dworów. Stan zachowania poszczególnych parków jest różny.

Poza ww. obiektami na terenie gminy Regimin znajdują się parki podworskie nie objęte ochroną konserwatorską. Są to parki w Karniewie, Koziczynie, Klicach i Lekowie. Stanowią je zespoły cennej, wielogatunkowej roślinności drzewiastej. Natomiast we wsi Grzybowo znajduje się park wiejski o powierzchni 2, 51 ha ustanowiony uchwałą WRN w Ciechanowie z dnia 30 czerwca 1983 r.

4. Aktualny stan gospodarki odpadami

Jak wcześniej już wspomniano obowiązek wykonania *Planu* oraz jego aktualizacji wynika z ustawy o odpadach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw. Szczegółowy zakres *Planu* określono w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami, a wg jednej ze zmian ustawy o odpadach zakres planu gminnego został ograniczony wyłącznie do odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy lub przywożonych na jej teren z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i odpadów niebezpiecznych znajdujących się w strumieniu odpadów komunalnych.

4.1. Rodzaje, ilości i źródła powstawania odpadów komunalnych

Odpadami komunalnymi są odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych od innych wytwórców, które ze względu na ich charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Dokonując analizy stanu gospodarki odpadami na terenie województwa mazowieckiego wg *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami* wyróżniono 3 zasadnicze grupy odpadów:

- odpady komunalne z niebezpiecznymi,
- odpady niebezpieczne,
- pozostałe odpady, w tym komunalne osady ściekowe.

Aktualizacją *Planu* obejmuje się powstające w sektorze komunalnym odpady komunalne z niebezpiecznymi, które powstają w większości w gospodarstwach domowych, ale także w obiektach infrastruktury (handel, rzemiosło, usługi, szkoły, targowiska) i zakładach przemysłowych.

W strumieniu niesegregowanych odpadów komunalnych występują:

- odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- odpady zielone,
- papier i tektura,
- opakowania wielomateriałowe,
- tworzywa sztuczne,
- szkło, metale,
- odzież, tekstylia,
- drewno,
- odpady niebezpieczne

oraz wytwarzane nieregularnie, takie jak: wielkogabarytowe, powstające podczas wykonywania usług komunalnych (odpady z pielęgnacji terenów zielonych, z czyszczenia ulic, sprzątnięcia targowisk). W strumieniu odpadów komunalnych znajdują się odpady niebezpieczne, takie jak: zużyte baterie, świetlówki, termometry, opakowania po farbach, lakierach, rozpuszczalniki, przeterminowane i nie wykorzystane leki i inne (~ 0,2 % wg badań Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach).

Skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach wiejskich (Krajowy Plan Gospodarki Odpadami) przedstawia się następująco:

Nr	%	Rodzaj odpadu
1.	18	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji
2.	4	Odpady zielone
3.	12	Papier i tektura
4.	3	Odpady wielomateriałowe
5.	12	Tworzywa sztuczne
6.	8	Szkło
7.	5	Metale
8.	1	Odzież tekstylia
9.	2	Drewno
10.	1	Odpady niebezpieczne
11.	34	Odpady mineralne

Z powyższego składu morfologicznego odpadów wytwarzanych na obszarach wiejskich wynika, że 36 % odpadów komunalnych stanowią odpady ulegające biodegradacji (odpady kuchenne ulegające biodegradacji, odpady zielone, papier i tektura, drewno).

Z uwagi na brak informacji na temat ilości powstających w gminie odpadów w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2004-2011 określono ilości przyjmując liczbę ludności oraz wskaźnik wytwarzania odpadów określony przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, stąd:

$$5\ 100\ M \times 213\ kg/M/rok = 1\ 086\ 300\ kg$$

w tym:

odpady biodegradowalne	156 876 kg
makulatura	96 084 kg
tworzyw sztuczne	106 743 kg
szkło	65 688 kg
metale	32 844 kg (aluminium 3 264 kg)

Z informacji uzyskanej w Gminie ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy w ostatnich latach kształtowała się następująco:

Rok	Odpady (Mg)	Mieszkańcy	kg/m-ca/rok
2004	650,0	4.988	130,3
2005	652,0	4.955	131,6
2006	653,0	4.959	131,7
2007	650,0	5.078	128,0

Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy na przestrzeni analizowanych lat praktycznie wykazywana jest bez istotnych zmian. Podane ilości wytworzonych odpadów nie są zbyt wiarygodne i należy je traktować bardziej jako szacunkowe, przy czym ilość odpadów wytworzonych na statystycznego mieszkańca jest stosunkowo niska.

W 2004 r. objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych było około 33 % mieszkańców gminy, a na koniec 2007 roku około 84 % mieszkańców gminy. Do dzisiaj znaczna część odpadów powstających generalnie na terenach wiejskich, dotyczy to również gminy Regimin, jest spalana w paleniskach domowych czy kompostowana, co znacznie obniża wskaźniki ilości wytwarzanych odpadów na terenach wiejskich. Znaczne ilości wytwarzanych odpadów znajdują się poza wszelką ewidencją.

4.2. Zbieranie, transport i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Zgodnie z ustawą o odpadach zadaniem własnym gminy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi jest między innymi:

- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich odpadów komunalnych,
- zapewnienie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
 - ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
 - osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów komunalnych,

- zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Gmina Regimin dąży do zapewnienia swoim mieszkańcom możliwości właściwego postępowania z odpadami komunalnymi. Uchwałą Nr XL/187/05 Rady Gminy w Regiminie z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Regimin* przyjęto regulamin określający m.in. sposób zbierania i wywozu odpadów przez właścicieli nieruchomości.

Uchwałą wprowadzono obowiązek gromadzenia odpadów komunalnych na terenach zwartej zabudowy wyłącznie w pojemnikach na ten cel przeznaczonych (o pojemności 120, 240 l lub większych i opróżnianych przez uprawnioną jednostkę), natomiast na terenach zabudowy kolonijnej dopuszczono zbiórkę odpadów do worków zakupionych w przedsiębiorstwie posiadającym zezwolenie Wójta na odbiór odpadów.

Odpady wielkogabarytowe mogą być wywożone przez właścicieli nieruchomości we własnym zakresie lub odbierane na podstawie umowy pomiędzy właścicielem, a firmą wywozową. Wskazany jest również obowiązek zagospodarowywania odpadów roślinnych we własnym zakresie (kompostowniki, spalanie nie zanieczyszczonego drewna).

Regulamin określa również sposób wdrażania selektywnej zbiórki odpadów, a także postępowania z odpadami niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych, a także sposób postępowania z odpadami zawierającymi azbest.

Na terenie gminy nie ma punktu zbierania padłych zwierząt. Urząd Gminy podpisał umowę z Przedsiębiorstwem Produkcyjno-Handlowym HETMAN SP. z o.o. Florianów 24, 99-311 Bedlno, które odbiera padłe zwierzęta bezpośrednio od zainteresowanych.

Gmina nie prowadzi gospodarki odpadami samodzielnie, ani przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych. Mieszkańcy gminy korzystają z usług firmy specjalistycznej, bądź usuwali odpady we własnym zakresie.

Wskazany miejscem wywozu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych z terenu gminy jest składowisko odpadów komunalnych w Woli Pawłowskiej, gmina Ciechanów.

Na odbieranie odpadów komunalnych z terenu gminy zezwolenie Wójta posiada Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów, które eksploatuje składowisko w Woli Pawłowskiej. Decyzją Nr 6431/2/2006 z 27 listopada 2006 r. Wójt Gminy Regimin zezwolił PUK Sp. z o.o. na prowadzenie działalności w zakresie

odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieranych selektywnie, od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Wiejskiej Regimin. Termin obowiązywania zezwolenia ustalono na 10 lat.

Odbiór i wywóz odpadów z pojemników odbywa się z częstotliwością ustaloną z firmą wywozową. Do transportu odpadów firma stosuje samochody specjalistyczne, a w przypadku wywozu indywidualnego musi się on odbywać w sposób nie powodujący zanieczyszczania i zaśmiecania terenu. Firma ta wykonuje swoje usługi na rzecz zarządców poszczególnych nieruchomości według zasad umownych (kontraktowych). O ile w roku 2003 w sposób zorganizowany odpady były gromadzone i transportowane do miejsca ich unieszkodliwiania z 352 nieruchomości i 26 podmiotów gospodarczych, położonych głównie w miejscowościach: Regimin, Grzybowo, Targonie, Pawłowo, Zeńbok, Lekowo, Pniewo-Czeruchy i Szulmierz, to w 2007 roku zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych objętych było 45 % mieszkańców (530 umów z osobami fizycznymi i z 30 podmiotami gospodarczymi).

Nieruchomości, z których odbierane są odpady wyposażone są w znormalizowane pojemniki o pojemnościach od 110 do 1100 litrów, które są własnością firmy. Zbiórka odpadów ma przeważnie miejsce raz na dwa tygodnie w określony dzień. Przedsiębiorstwo używa do transportu odpadów specjalistycznych pojazdów wyposażonych w urządzenia do zagęszczania odpadów i hydrauliczne systemy załadunku pojemników. Samochody te są w bardzo dobrym stanie technicznym.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie unieszkodliwia odpady odebrane z terenu gminy na własnym składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanym w Woli Pawłowskiej. Składowisko to spełnia wymogi ochrony środowiska i w planach gospodarki odpadami wojewódzkim i powiatowym planowane jest jako regionalne, obejmujące teren, kilku powiatów regionu ciechanowskiego. Plan wojewódzki przewiduje jego rozbudowę oraz zlokalizowanie przy nim budowy Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami.

Ilości zebranych odpadów na terenie gminy przedstawiały się następująco:

Rok	Odpady (Mg)	Mieszkańcy ogółem	kg/m-ca/rok ogółem	% m-ców z odbiorem	kg/m-ca/rok objętych
2004	332,02	4.988	66,6	33	202,7
2005	328,50	4.955	66,3	33	200,9
2006	447,86	4.959	90,4	41	220,3
2007	496,00	5.078	97,7	84	116,3

Jak wynika z powyższego zestawienia w latach 2004-2006 daje się zauważyć tendencję wzrostową w zbieranych odpadach komunalnych z terenu gminy, co jest zjawiskiem pozytywnym wskazującym na obejmowanie zorganizowanym systemem odbioru odpadów większej liczby ludności. Ocenia się, że z całego strumienia odpadów wytworzonych, odpady nie zebrane stanowią kilkadziesiąt % odpadów wytworzonych, przy uwzględnieniu tego, że część odpadów organicznych jest kompostowana przez właścicieli nieruchomości na miejscu.

Z informacji Gminy wynika, że na koniec 2007 roku zorganizowanym systemem odbioru odpadów komunalnych było 84 % mieszkańców, co niestety nie odzwierciedla wykazana ilość zebranych odpadów. Zauważalny jest znaczny spadek w ilości zebranych odpadów na mieszkańca w stosunku do lat poprzednich. Być może jest to efekt objęcia zorganizowaną zbiórką mieszkańców pod koniec roku oraz czasem potrzebnym dla zmiany nawyków i przyzwyczajeń ludności objętej w 2007 r. zorganizowanym systemem zbierania odpadów.

Wzrost świadomości społecznej, obowiązujące prawo w zakresie ochrony środowiska, w tym transpozycja naszego prawa z zakresu ochrony środowiska do obowiązującego w krajach Unii Europejskiej są podstawą do odmiennego, niż przed laty, podejścia do gospodarowania odpadami. Zarówno w gospodarce, jak i codziennym postępowaniu słusznym jest zapobieganie powstawaniu odpadów oraz minimalizacji ich wytwarzania. O ile nie może zapobiec powstawaniu odpadów należy stosować rozwiązania umożliwiające odzysk odpadów i jako ostateczną metodę unieszkodliwiania odpadów stosować składowanie.

Od 2003 r. na terenie gminy rozpoczęto prowadzenie w sposób zorganizowany selektywnej zbiórki odpadów. Selektywnie zbierano odpady opakowaniowe do specjalistycznych pojemników typu POK-11 rozmieszczonych „w sąsiedztwie”. Szkło zbierano do 7 pojemników rozmieszczonych po jednym w Regiminie, Grzybowie, Lekowie, Szulmierzu, Koziczynie, Pniewo-Czeruchach i Zeńboku, natomiast butelki z tworzyw sztucznych PET do 9 pojemników rozmieszczonych w Regiminie 2 szt. i po jednym w Grzybowie, Lekowie, Pawłowie, Szulmierzu, Koziczynie, Pniewo-Czeruchach i Zeńboku. W 2003 roku zebrano ogółem ok. 4 ton tych surowców wtórnych (odpadów opakowaniowych).

Rozszerzając selektywną zbiórkę odpadów w ciągu ostatnich lat (w latach 2004-2006 Gmina ze środków własnych i Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi za kwotę około 55 tys. zł zakupiła 39 pojemników) wprowadzano sukcesywnie coraz większą liczbę pojemników i tak na koniec 2007 r. na terenie gminy znajdowało się już 28 pojemników na szkło i 29 na tworzywa sztuczne.

Od 2007 roku Gmina wskazała mieszkańcom – Miejski Punkt Zbierania Odpadów Problemowych w Ciechanowie, jako miejsce pozbywania się zużytego sprzętu elektrycznego. Gmina w już w przyszłym roku przewiduje utworzenia tego rodzaju punktu na swoim terenie, tymczasem wskazany punkt w blisko położonym mieście i prowadzony przez PUK Sp. z o.o. świadczące usługi na terenie gminy jest dobrym rozwiązaniem, choć mieszkańcy gminy przekazując tam zużyty sprzęt muszą ponosić opłaty (punkt został utworzony przede wszystkim dla mieszkańców Ciechanowa i jego prowadzenie jest współfinansowane przez Gminę Miejską Ciechanów).

Działający od 1 października 2006 r. przyjmuje następujące rodzaje odpadów:

- lodówki, telewizory,
- drobny sprzęt RTV i AGD,
- świetlówki i lampy fluorescencyjne,
- baterie i akumulatory,
- drobny sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- kable i przewody.

Punkt będzie rozbudowywany i systematycznie będą wprowadzane nowe rodzaje zbieranych odpadów.

Poza selektywną zbiórką ze strumienia odpadów komunalnych: szkła i tworzyw sztucznych od listopada 2005 r. mieszkańcy gminy Regimin mają możliwość zbierania do specjalnych pojemników (ustawionych w szkołach i Urzędzie Gminy) baterii i małych akumulatorów. Baterie zbierane i odbierane są na podstawie umowy zawartej przez UG przez firmę PMS BARTNICKI z siedzibą w Kobyłce.

Opróżnianie pojemników wszystkich pojemników do selektywnej zbiórki odpadów prowadzone jest w zależności od potrzeb, przy prowadzeniu systematycznego monitoringu ich napełniania.

4.3. Rodzaj, rozmieszczenie i moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Unieszkodliwianiem odpadów komunalnych zbieranych na terenie gminy Regimin, zgodnie z zezwoleniem Wójta Gminy Regimin, zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie. PUK Sp. z o.o. eksploatuje od 1994 roku składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o zdolności przyjmowania ponad 10 Mg odpadów na dobę lub całkowitej pojemności 25.000 Mg w m. Wola Pawłowska, na terenie gminy wiejskiej Ciechanów.

Składowisko wybudowane głównie na potrzeby miasta Ciechanowa przyjmuje odpady komunalne z gmin powiatu ciechanowskiego (z wyłączeniem gminy Grudusk). Jest to składowisko typu wgłębno-nasypowego. Zajmuje teren o powierzchni 11,5 ha. Wyposażone jest w brodzik dezynfekcyjny, myjnię płytową pojazdów, sieć wodociagową, system odgazowania złoża, kompaktor, koparkę i spycharkę gąsienicową.

Obecnie odpady gromadzone są w 3,5 ha niecce, która posiada zabezpieczenie przed zanieczyszczeniem gleb i wód gruntowych za pomocą geomembrany - PCV o grubości 2,0 mm, na której ułożony jest drenaż do zbierania odcieków. Powstające odcieki są zbierane poprzez sieć drenażową, następnie odgazowywane, podczyszczane i gromadzone w zbiorniku retencyjnym. Nadmiar odcieków jest transportowany wybudowanym w 2005 r. rurociągiem tłocznym (o długości 6.945,5 m) na miejską oczyszczalnię ścieków w Ciechanowie. Składowisko jest ogrodzone oraz wyposażone w wagę, co umożliwia prawidłowe ewidencjonowanie gromadzonych odpadów. Gromadzone odpady są rozmieszczane na składowisku zgodnie z instrukcją na wyznaczonych poletkach przy pomocy spycharki i zagęszczane kompaktorem, a następnie zraszane odciekami i przesypywane warstwami ziemi. W 2006 r. zakończono budowę instalacji odgazowującej złoża odpadów (stanowi ją 15 studni odgazowujących o średnicy 110 mm i rurociąg zbiorczy o średnicy 40 mm). Ujęty gaz składowiskowy jest wykorzystywany do wytworzenia energii elektrycznej.

Całkowita chłonność projektowa niecki "A" składowiska przy stosowanej technologii gromadzenia odpadów wynosi 300 tys. Mg. Do końca 2006 roku zgromadzonych zostało 238,4 tys. Mg odpadów. Przeprowadzone w ramach badań monitoringowych pomiary i obliczenia stabilności skarp złoża odpadów pozwoliły podjąć działania zmierzające do zwiększenia chłonności eksploatowanej niecki „A” o dodatkowe minimum 60 tys. Mg odpadów, co wydłuży okres całkowitego zapełnienia niecki o trzy lata, tj. do końca 2010 r.

Składowisko posiada rezerwę terenu pod wybudowanie kolejnej niecki, jak również pod budowę innych instalacji przeróbki odpadów. Powyższe korzystne uwarunkowania oraz dotychczasowa akceptacja społeczna lokalizacji składowiska zdecydowały o uwzględnieniu tego terenu w *Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Mazowieckiego* jako jednego z 17-tu przewidziane do rozbudowy i nadania rangi regionalnej dla powiatów północnego Mazowsza. Składowisko jest systematycznie dostosowywane do wzrastających wymagań i obecnie spełnia wszelkie wymagania prawne stawiane przed tego rodzaju składowiskami, czego potwierdzeniem jest otrzymanie z końcem 2007 r. pozwolenia zintegrowanego dla składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Pawłowskiej – decyzja WŚR.I.JB/6640/8/07.

Rozszerzając prowadzony odzysk surowców z odpadów niesegregowanych w lipcu 2006 r. uruchomiono na składowisku przestawną linię sortowniczą TRYMET-Mobile-H8. Linia przeznaczona jest do segregacji odpadów komunalnych zmieszanych i pochodzących z selektywnej zbiórki: tworzyw sztucznych, szkła, makulatury, metali, puszek aluminiowych i frakcji mineralnej. Odsiana frakcja podsitowa wykorzystywana jest do przesypywania warstw odpadów w niecce składowiska. Pozostała część odpadów poddawana jest kompostowaniu lub unieszkodliwiona na składowisku.

Na terenie składowiska odpadów znajdują się:

- kompostownia odpadów zielonych i frakcji podsitowej o powierzchni 1.805 m² z odprowadzeniem odcieków do zbiornika, a następnie do sieci kanalizacji. Odpady zielone są rozdrabniane za pomocą rębarki ciągnikowej i układane w pryzmy o przekroju trójkąta o szerokości 3,0 m i wysokości 1,5 m na placu utwardzonym, z którego odcieki odprowadzane są do zbiornika retencyjnego. Kompostowanie kontrolowane jest przez pomiar temperatury i wilgotności. Warunki tlenowe zapewniane są przez napowietrzanie pryzm w wyniku regularnego mechanicznego przerzucania. Na placu znajduje się przerzucarka ciągnikowa. Zdolność przerobowa kompostowni wynosi około 2.000 Mg/rok,
- budynek sortowni do doczyszczania selektywnie zebranych odpadów o powierzchni 130 m² z belownicą do tworzyw.

Prowadzony jest również gminny punkt zbierania odpadów problemowych na terenie bazy PUK Sp. z o.o. przy ul. Gostkowskiej 83 w Ciechanowie w adaptowanych na ten cel boksach po opale i magazynie o powierzchni 36 m². Punkt wyposażony jest w pojemniki, regały i odpowiednio oznakowany.

4.4. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Działalność w zakresie odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy Regimin prowadzi tylko Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów. Decyzją Wójta Gminy Regimin Nr 6431/2/2006 z 27 listopada 2006 r. Przedsiębiorstwo uzyskało zezwolenia na odbiór określonych rodzajów odpadów komunalnych, w tym zbieranych selektywnie na terenie Gminy Regimin na okres 10 lat.

Decyzją Wojewody Mazowieckiego z 31 grudnia 2007 r. Przedsiębiorstwu Usług Komunalnych Sp. z o.o. ul. Gostkowska 83, 06-400 Ciechanów udzielone zostało

pozwolenie zintegrowane dla składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Pawłowskiej na unieszkodliwianie odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne poprzez składowanie (D5) i odzysk odpadów (R14) polegający na wykorzystaniu odpadów w całości lub części.

Zebrane, w tym również na terenie gminy Regimin, i odzyskane na składowisku odpadów odpady, w tym nadające się do odzysku lub odpady niebezpieczne do unieszkodliwiania przekazywane są lub sprzedawane uprawnionym jednostkom prowadzącym odzysk w oparciu o umowy i zlecenia:

- zużyte baterie i akumulatory małowabarytowe przekazywane są jednostce „REBA” Organizacji Odzysku Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Kubickiego 19/16,
- papier i tektura:
 - Przedsiębiorstwu Handlowo-Usługowemu Piotr Pawłowski
ul. Solecka 80, 27-300 Lipsko
 - ZUH Lobo Grzegorz Paszkiewicz ul. Targowa 7, 26-700 Zwoleń
 - „WTÓRNIX” Andrzej Szymankiewicz ul. Sońska 18, 06-400 Ciechanów
- szkło – Krynicki Recykling S.A. ul. Iwaszkiewicza 48/23, 10-089 Olsztyn
- tworzywa sztuczne
 - „Elana Pet” Sp. z o.o. ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń
 - INDURSTRIE MAURIZIO PERUZO POLOWAT Sp. z o.o.
ul. Konwojowa 96, 43-346 Bielsko-Biała
- sprzęt elektryczny, elektroniczny, AGD itp. – SYNERGIS Sp. z o.o.
ul. Traugutta 42, 05-825 Grodzisk Mazowiecki

W ww. jednostkami PUK Sp. z o.o. prowadzące odbieranie odpadów komunalnych z terenu Gminy Regimin posiada stosowne umowy. Jak wcześniej już nadmieniano na terenie gminy Regimin nie jest zbierany selektywnie papier i tektura, a także PUK nie odbiera zużytych baterii i akumulatorów małowabarytowych.

Od 2005 r. w ramach *Ogólnopolskiej akcji zbierania baterii „Działaj czysto”* Gmina Regimin zawarła umowę z „PSM BARTNICKI” zs. w Kobyłce przy ul. Jezuickiej 4 na umieszczenie na terenie placówek oświatowych w Gminie i innych jednostek pojemników do zbierania baterii. PSM BARTNICKI posiada decyzję Wojewody Mazowieckiego (WŚR-V-6620/64/2003 na prowadzenie działalności w zakresie zbiórki i odzysku baterii ważną do 30.11.2013 r.).

4.5. Rodzaje i ilości odpadów poddawanych odzyskowi

Odpady powstające na terenie gminy Regimin poddawane są procesom:

- unieszkodliwiania poprzez składowanie,
- odzysku poprzez głównie odzysk surowców wtórnych.

Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest na terenie gminy dopiero od 2003 roku i to w bardzo ograniczonym zakresie „w sąsiedztwie” za pośrednictwem pojemników na terenach zabudowy wielorodzinnej i przy obiektach użyteczności publicznej.

Ilość odpadów zebranych jako zmieszane i selektywnie, w ostatnich latach kształtowała się następująco:

Rok	Ilość odpadów komunalnych zebranych w Mg		
	Ogółem	w sposób zmieszany	selektywnie
2004	332,02	320,54	11,48
2005	328,50	314,20	14,30
2006	447,86	432,53	15,33
2007	513,52	496,00	17,52

Z powyższego zestawienia wynika, że systematycznie wzrasta ilość zbieranych odpadów na terenie gminy również dzięki obejmowaniu coraz większej liczby ludności zorganizowaną zbiórką odpadów.

Odpady zebrane selektywnie w ostatnich latach rozbiciu na rodzaje:

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Masa w Mg			
		2004	2005	2006	2007
Szkło	20 01 02	10,04	13,00	14,30	15,80
Tworzywa sztuczne	20 01 39	1,44	1,30	1,03	1,72
Razem:		11,48	14,30	15,33	17,52

Poza selektywną zbiórką, niestety w dość ograniczonym zakresie ilościowym i rodzajowym, prowadzona jest zbiórka baterii (12 pojemników w szkołach, Urzędzie Gminy i wybranych sklepach). W styczniu 2008 r. przekazano 195 kg baterii, w czerwcu 90 kg.

Z odpadów komunalnych wyłącznie w ramach akcji prowadzonych przez placówki oświatowe prowadzona jest zbiórka makulatury. Złom z odpadów trafia do punktu skupu

bezpośrednio od zainteresowanych i w latach 2004 – 2007 wykazywano odbiór złomu w ilościach odpowiedni: 90,0; 25,0; 15,0; 25,0 ton.

Odzysk surowców z ogólnej masy zebranych odpadów komunalnych na terenie miasta kształtował się następująco:

Rok	Odpady ogółem (Mg)	Odpady zebrane selektywnie	% zebranych selektywnie	Selektywnie zebrane odpady (kg/mieszkańca)
2004	332,02	11,48	3,46	2,30
2005	328,50	14,30	4,35	2,89
2006	447,86	15,33	3,42	3,09
2007	513,52	17,52	3,41	3,45

Jak wynika z powyższego zestawienia ilości odpadów zebranych selektywnie w przeliczeniu na mieszkańca gminy są bardzo niewielkie i znacznie niższe od wskaźnika dla województwa mazowieckiego, przy czym w bardzo niewielkim stopniu obserwuje się wzrost ilości selektywnie zbieranych odpadów.

Dla porównania w Polsce wskaźnik ten kształtuje się na poziomie ponad 5,0 kg, a w województwie mazowieckim za 2004 r. wynosił około 7,4 kg, a w 2005 r. 10,4 kg /mieszkańca województwa mazowieckiego.

Część odpadów z zebranych na terenie gminy Regimin odzyskiwana jest z pewnością na prowadzonej od 2006 r. na składowisku w Woli Pawłowskiej linii sortowniczej TRYMET przeznaczonej do segregacji odpadów komunalnych zmieszanych i pochodzących z selektywnej zbiórki: tworzyw sztucznych, szkła, makulatury, metali, puszek aluminiowych i frakcji mineralnej. Z pewnością nie są to znaczące ilości odpadów i niestety nie są możliwe do określenia.

4.6. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych określonym procesom unieszkodliwiania

Większość odpadów komunalnych z terenu gminy Regimin poddawanych jest unieszkodliwianiu poprzez składowanie na składowisku odpadów znajdującym się w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów.

Ilości odpadów zebranych (wytworzonych) z terenu gminy Regimin jako zmieszane, selektywnie oraz ilość unieszkodliwianych przez składowanie obrazuje poniższa tabela:

Rok	Ilość odpadów komunalnych w Mg		% składowanych
	zebranych	składowanych	
2004	332,02	320,54	96,54
2005	328,50	314,20	95,64
2006	447,86	432,53	96,58
2007	513,52	496,00	96,59

Z powyższych zestawień wynika, że unieszkodliwianiu przez składowanie z ogólnej ilości zebranych odpadów z terenu gminy poddawanych było blisko 97 % odpadów komunalnych. Jest to bardzo wysoki poziom składowania odpadów i z zalecanej hierarchii postępowania z odpadami powinien stanowić ostateczną metodą unieszkodliwiania odpadów i tylko wtedy, kiedy nie ma innych możliwości ich unieszkodliwiania.

W województwie mazowieckim unieszkodliwianych przez składowanie jest 87 % odpadów komunalnych. Ilość składowanych odpadów na Mazowszu systematycznie od lat maleje poprzez wykorzystywanie innych metod odzysku i unieszkodliwiania (*Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami*).

4.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarowania odpadami

Przeprowadzona analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na poziomie Gminy Wiejskiej Regimin wykazuje, że:

- nie objęto zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy (w 2007 r. zorganizowaną zbiórką 84 % mieszkańców gminy),
- na składowisku deponowanych jest blisko 97,0 % odpadów (przy 83,6 % odpadów komunalnych na poziomie województwa mazowieckiego),
- od 2004 roku nie obserwuje się postępu w zakresie zmniejszenia ilości deponowanych odpadów na składowisku,
- brak jest na terenie gminy instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów metodami termicznymi i biologicznymi,
- trudny do oceny (wyłącznie przydomowe kompostowniki) i niezauważalny jest postęp w zakresie osiągania poziomów zmniejszania ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- nie istnieje system zbierania odpadów ulegających biodegradacji,

- bardzo ograniczona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło i tworzywa sztuczne),
- brak jest zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (wyjątkiem są baterie),
- gmina podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego (Uchwała Nr XXII/107/08 z 15 lipca 2008 r.), ale występują problemy związane z rejestracją Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego, którego zadaniem jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na poziomie regionu ciechanowskiego,
- zmiany obowiązującego prawa i brak przejrzystych procedur dla pozyskiwania środków z funduszy unijnych.

Jak wynika z powyższego na terenie gminy Regimin w zakresie rozwiązania problemu gospodarki odpadami wymagane jest podjęcie wielu działań.

Zwrócić należy uwagę na nie objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców, fazą początkową selektywnej zbiórki odpadów, a co się z tym wiąże bardzo wysokim poziomem unieszkodliwiania odpadów poprzez składowanie (około 10 % więcej od występującego w skali województwa mazowieckiego).

Problemy te mogą być w znaczącej mierze rozwiązane po powstaniu *Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego*, którego zadaniem jest utworzenie *Regionalnego Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów*. Budowa zakładu ma na celu wprowadzenie w całym regionie najlepszych, ze względu na ochronę środowiska, nowoczesnych metod unieszkodliwiania odpadów, a przede wszystkim wypełnienia obowiązków wynikających z zaleceń Rady Europy dotyczących składowania wyłącznie odpadów przetworzonych.

5. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami

Krajowy i Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami prognozują zmiany wskaźników wytwarzania odpadów komunalnych przy założeniu, że:

- nie wystąpią istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych,
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów będzie kształtował się na poziomie 5 %, a więc około 1 % rocznie,
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów z obecnych 2 % (w stosunku do całości wytworzonych) do 8 % w 2011 r. i 15 % w 2018 r. (wg KPGO do 10 % w 2010

roku i do 20 % w 2018 roku) może spowodować zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych; zmniejszy się w nich zawartość papieru, tworzyw, szkła i metali.

Zakłada się, że na poziomie Gminy Regimin prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi nie powinny odbiegać od prognoz dla województwa czy kraju.

Zauważalne zmiany w ilości powstających odpadów komunalnych mogłyby wystąpić przy znaczącej zmianie liczby ludności czy w zakresie jednostkowych wskaźników wskutek rozwoju gospodarki w gminie.

W analizowanym okresie 4 lat dopiero w 2007 r. zaobserwowano wzrost ludności gminy o 2,4 % w stosunku do roku poprzedniego. Jest to efekt położenia gminy w bliskiej odległości od Ciechanowa (część mieszkańców miasta przenosi się na tereny gminy). Biorąc pod uwagę najnowsze prognozy ludności Polski na lata 2008-2035 – liczba ludności systematycznie będzie się zmniejszać, a tempo spadku z upływem czasu będzie coraz wyższe i dlatego nie należy prognozować wzrostu ludności gminy, a tym samym ilości wytwarzanych odpadów komunalnych w gminie.

Wg prognoz KPGO ilości odpadów komunalnych wytwarzanych na 1 mieszkańca Polski będą kształtowały się następująco:

2010 rok	-	289 kg/M/rok,
2014 rok	-	301 kg/M/rok,
2018 rok	-	313 kg/M/rok.

W gminie Regimin w 2007 roku ilość wytworzonych odpadów w przeliczeniu na mieszkańca gminy wyniosła zaledwie 116,3 kg i była znacznie niższa od prognoz krajowych. Wydaje się, że należy to tłumaczyć różnymi terminami objęcia zorganizowaną zbiórką, czy brakiem nawyku gromadzenia odpadów w pojemnikach. Bardziej wiarygodnym do przyjęcia jest rok 2006, kiedy to ilość odpadów zebranych od 41 % mieszkańców wynosiła 220,3 kg/mieszkańca.

W I edycji planu na lata 2004-2011 z uwagi na brak informacji na temat ilości powstających w gminie odpadów określono ilości przyjmując liczbę ludności oraz wskaźnik wytwarzania odpadów określony przez Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach, stąd: $5\,100\,M \times 213\,kg/M/rok = 1\,086\,300\,kg$

Można szacować, że ilości odpadów wytwarzanych w Gminie Regimin w najbliższych latach kształtować się będą w granicach: $5.100\,M \times 220,3\,kg = 1\,123\,530\,kg \sim 1.123,5\,Mg$.

5.1. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Wg składu morfologicznego odpadów komunalnych powstających na obszarach wiejskich około 1 % stanowią odpady niebezpieczne.

Uwzględniając obliczoną powyżej ilość odpadów komunalnych przyjmuje się, że na terenie gminy Regimin powstaje około 11,2 Mg odpadów niebezpiecznych.

Wprowadzona zbiórka baterii jest właściwie jedynym zorganizowanym sposobem zbierania odpadów niebezpiecznych. Zbierane w ten sposób są śladowe ilości odpadów niebezpiecznych (za 2008 r. 195 kg stanowi niecałe 2 %).

Część zużytego sprzętu AGD i elektrycznego być może mieszkańcy odstawili do pobliskiego Punktu Zbierania Odpadów Problemowych w Ciechanowie (z wniesieniem opłaty), być może część opakowań po środkach ochrony roślin, nawozach czy przy wymianie sprzętu trafiła do punktów zbytu, które mają obowiązek przyjmowania tych opakowań i zużytego sprzętu przy zakupie, ale są to ilości trudne do oszacowania.

Generalnie brak zbierania odpadów niebezpiecznych na terenie gminy uniemożliwia ocenę ich ilości oraz utrudnia prognozy na przyszłość.

5.2. Odpady opakowaniowe

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami i Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Mazowsza nie przewidują istotnego wzrostu masy odpadów opakowaniowych, z uwagi na postęp w zakresie wytwarzania materiałów opakowaniowych polegający na obniżeniu masy opakowań.

Z tego względu należy zakładać, że w masie odpadów dominować będą odpady z tektury/papieru, szkła i tworzyw sztucznych.

5.3. Komunalne osady ściekowe.

Gmina Regimin nie posiada komunalnej oczyszczalni ścieków. Przewiduje się budowę oczyszczalni ścieków do 2010 roku z sukcesywną budową sieci kanalizacji ściekowej. Po uruchomieniu oczyszczalni ścieków zaczną powstawać komunalne osady ściekowe, a wraz z włączaniem do sieci kolejnych miejscowości będzie wzrastała ilość powstających osadów ściekowych. Z uwagi na to, że projekt oczyszczalni ścieków znajduje się w fazie projektowania niemożliwe jest oszacowanie ilości osadów, które będą powstawały w czasie eksploatacji oczyszczalni ścieków. Nie mniej jednak nowobudowana oczyszczalni będzie

musiała spełniać wymagane prawem ochrony środowiska z zastosowaniem najlepszych rozwiązań technologicznych, również w zakresie powstających osadów ściekowych i zawierać rozwiązania w zakresie ich zagospodarowania.

Wymiernym czynnikiem ilości wytwarzanych komunalnych osadów ściekowych będzie wzrastający procent mieszkańców obsługiwanych przez gminną oczyszczalnię ścieków.

5.4. Odpady zawierające azbest

Na terenie gminy Regimin przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest. Pracę tę wykonali sołtysi poszczególnych sołectw. Inwentaryzacją objęto osoby fizyczne. Zestawione ilości wyrobów z azbestem wprowadzone są do krajowej Bazy Wyrobów i Odpadów Zawierających Azbest prowadzonej przez Ministerstwo Gospodarki.

Z dokonanej inwentaryzacji wynika, że na terenie gminy u posiadaczy fizycznych, głównie w zabudowie rolniczej znajduje się **3165,793 Mg** wyrobów z azbestem, w tym:

- płyt azbestowo cementowe płaskich - 256,685 Mg,
- płyt azbestowo-cementowych falistych - 2.908,888 Mg,
- rur i złączy azbestowo-cementowych - 0,16 Mg,
- ubrań roboczych, filtrów, masek zanieczyszczonych azbestem - 0,06 Mg.

Gmina Regimn zamierza w 2009 r. opracować *Program usuwania wyrobów z azbestem z terenu gminy Regimin* (zabezpieczy w budżecie gminy pieniądze), realizację programu rozpocznie w 2010 r. Planowane jest dofinansowywanie prac związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest. Źródła finansowania i wielkość dofinansowania oraz sposób przekazywania środków zostaną określone w programie oraz regulaminie.

6. Cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi i terminy ich osiągnięcia

Polityka Ekologiczna Państwa określając konieczne do osiągnięcia cele w zakresie ochrony środowiska wyróżnia cele w zakresie gospodarki odpadami. Cele z Polityki przeniesione zostały do Krajowego i Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami.

Realizacja Polityki Ekologicznej Państwa wymaga by cele gospodarki odpadami określone w Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami były również

realizowane na każdym szczeblu administracji, a więc i na poziomie gminy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami i kompetencjami gminy realizując Politykę Ekologiczną Państwa muszą dążyć do realizacji celów gospodarki odpadami na swoim poziomie.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa następujące cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich typów odpadów kierowanych na składowiska odpadów.

Osiągnięcie ww. celów możliwe jest przez realizację następujących celów szczegółowych:

- objęcie umowami na odbieranie odpadów komunalnych 100 % mieszkańców, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określone w KPGO, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - w 2010 r. więcej niż 75 %,
 - w 2013 r. więcej niż 50 %,
 - w 2020 r. więcej niż 35 %masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do maksymalnie 85 % wytworzonych odpadów do końca 2014 roku.

Na podstawie celów zawartych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza oraz obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie odpadów komunalnych określa się szczegółowe cele do osiągnięcia na poziomie Gminy Wiejskiej Regimin w horyzoncie krótkookresowym na lata 2009 – 2012 i długookresowym na lata 2013 – 2015.

Cele krótkookresowe na lata 2009-2012

- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców całej gminy w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,

- objęcie zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy,
- rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy,
- wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych z ogrodów,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych i niewykorzystanych leków, chemikaliów itp.),
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 45 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 20 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowisko odpadów komunalnych niesegregowanych i nieprzetworzonych,
- skierowanie w roku 2012 na składowisko nie więcej niż 58,5 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do 1995 roku),
- udział w tworzeniu zintegrowanego regionalnego systemu gospodarki odpadami
- opracowanie i wdrożenie programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Cele długookresowe 2013-2016

- udział w budowie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- kontynuacja prowadzenia działań na rzecz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 65 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 35 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- skierowanie w roku 2016 na składowisko nie więcej niż 43,6 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do 1995 roku),
- wspieranie działań do składowania wyłącznie odpadów przetworzonych,
- realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w tym poprzez planowane wprowadzenie zbiórki do specjalnych pojemników określonych odpadów, w tym zwiększenie ilości pojemników do zbiórki baterii, wprowadzenie pojemników do zbiórki np. leków, utworzenie i wskazanie miejsc zbiórki innych odpadów niebezpiecznych,
- edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń, jakie stwarza niekontrolowane przedostawanie się odpadów niebezpiecznych do środowiska, szczególnie opakowań po środkach ochrony roślin, nawozach itp.,
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych w wysokości 20 %.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- edukacja ekologiczna mieszkańców gminy,
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych w wysokości do 35 %.

Odpady opakowaniowe

Określone w *Krajowym i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami* cele w zakresie gospodarki odpadami opakowaniowymi wynikają z przepisów prawa unijnego i polskiego.

Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w poszczególnych latach do końca 2014 roku określone zostały w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz. U. Nr 109, poz. 752).

Zgodnie z rozporządzeniem poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych w poszczególnych latach powinien wynosić dla opakowań razem:

rok	% poziomu	
	odzysku	recyklingu
2008	50	27
2009	51	30
2010	53	35
2011	55	40
2012	57	45
2013	58,5	50
2014	60	55

Na terenie gminy Regimin w wyniku selektywnej zbiórki wyodrębniane są ze strumienia odpadów komunalnych odpady opakowaniowe i poużytkowe, które przekazywane są do recyklingu, w tym w bardzo niewielkim stopniu odzyskiwane są baterie. Poziom odzyskiwania odpadów opakowaniowych z komunalnych jest bardzo niski i kształtuje się w granicach 3,5 % ilości zebranych odpadów i w granicach zaledwie 1, - 2,0 % wytworzonych odpadów.

Określone przepisami ww. poziomy nie będą nigdy osiągnęte tylko na poziomie odpadów komunalnych – odnoszą się one do wszystkich opakowań i produktów, z których powstają określone odpady, wytwarzanych w kraju i sprowadzanych na jego terytorium.

Uzyskanie wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów w Polsce wymaga założenia celów i realizacji określonych zadań celów, na poziomie gminy.

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- podjęcie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla zapobiegania powstawania odpadów opakowaniowych , propagujących odzysk i recykling,
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i zmniejszanie ilości odpadów opakowaniowych z komunalnych kierowanych na składowisko,
- współpraca z organizacjami odzysku dla rozwoju i rozszerzania systemów zbiórki odpadów opakowaniowych,
- zwiększanie efektywności istniejących systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- kontynuacja działań edukacyjno-informacyjnych dla zapobiegania powstawania odpadów opakowaniowych, propagujących odzysk i recykling,
- poprawa funkcjonowania systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych z prowadzeniem monitoringu,
- kontynuacja współpracy z organizacjami odzysku dla rozwoju i rozszerzania systemów zbiórki odpadów opakowaniowych,
- udział w realizacji inwestycji zapewniającej recykling i odzysk.

7. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami

Art. 16 a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach określa obowiązkowe zadania własne gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnym, do których należy:

- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych,
- zapewnienia warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych,
- zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- zapewniania warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska.

Dążąc do wykonania obowiązkowych zadań Uchwałą Nr XL/187/05 Rady Gminy w Regiminie z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie *Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Regimin* przyjęty został regulamin określający m.in. sposób zbierania i wywozu odpadów przez właścicieli nieruchomości.

Od kilku lat obejmuje się coraz większą liczbę ludności zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, wdraża się selektywną zbiórkę odpadów, prowadzi edukację ekologiczną przez wspieranie finansowe tych działań czy też zawieranie porozumień, wydawanie zezwoleń itp.

Najważniejszym działaniem dla kompleksowego rozwiązania problemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy jest podjęcie uchwały (Nr XXII/107/08 z 15 lipca 2008 r.) w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego. Udział w tworzeniu związku, z 26 miastami i gminami regionu ciechanowskiego, i uczestniczenie w

budowie Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami na terenie istniejącego składowiska odpadów obojętnych w Woli Pawłowskiej, gm. Ciechanów zapewni stworzenie prawidłowego i nowoczesnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

7.1. Działania zmierzające do zapobiegania i ograniczania ilości powstających odpadów i ich negatywnego wpływu na środowisko.

Wynikające z przepisów prawa zadania własne, w zakresie gospodarki odpadami Gmina Regimin realizuje poprzez tworzenie odpowiedniego prawa miejscowego oraz wsparcie finansowe działań dla zapewnienia dobrych warunków i rozwiązań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Usługi z zakresu odbioru, transportu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych na terenie gminy Regimin zapewnia Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie, które eksploatuje składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Woli Pawłowskiej.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2004-2011 ustalał następujące priorytety:

- stopniowe objęcie wszystkich mieszkańców (100%) gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych
- stworzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów
- uczestnictwo w komunalnym związku gmin w celu utworzenia regionalnego zintegrowanego podsystemu gospodarki odpadami w ramach między powiatowego obszaru ciechanowskiego związanego, ze składowiskiem odpadów w Woli Pawłowskiej
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami
- bieżącą likwidację miejsc nielegalnego gromadzenia odpadów.

Powyższe założenia w zasadzie są wdrażane w gminie Regimin, w dążeniu do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi polegającej przede wszystkim na minimalizacji ilości powstających odpadów i zapewnieniu odzysku i recyklingu odpadów. Nie mniej jednak część z nich wymaga podjęcia bardziej skutecznych działań, dotyczy to przede wszystkim objęcia 100 % mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów oraz rozszerzeniem selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów prowadzi się poprzez:

- podnoszenie świadomości społecznej,
- utrwalanie nabytych proekologicznych postaw,
- stosowanie instrumentów ekonomicznych (np. bezpłatne dostarczanie do mieszkańców zabudowy jednorodzinnej, rozproszonej zabudowy kolonijnej worków do selektywnej zbiórki).

Ograniczenie ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko uzyskuje się przez wydzielanie ze strumienia odpadów tych, które mogą być wykorzystane i tych, które stwarzają zagrożenie dla środowiska.

Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie posiadające zezwolenie Wójta Gminy Regimin na prowadzenie działalności odbierania odpadów komunalnych oferuje szeroką gamę możliwości odbioru odpadów komunalnych, w zależności od potrzeb wytwarzających odpady. Umożliwia dostosowywanie częstotliwości wywozu odpadów do ilości wytwarzanych odpadów, obowiązujących wymogów sanitarnych, czy przestrzegania przez zarządzających nieruchomościami ustaleń regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Regimin.

Posiada możliwości wyposażenia nieruchomości w pojemniki o zróżnicowanej pojemności od 110 litrów do 220 litrów w dowolnej ilości i ich opróżnianie z różną częstotliwością, a przy okresowym wzroście nagromadzenia odpadów oferuje zakup specjalnie oznakowanych worków foliowych w cenę, których wkalkulowana jest opłata za wywóz zgromadzonych w nim odpadów.

7.2. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Gmina Regimin od kilku lat prowadzi program objęcia mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych i wdraża selektywną zbiórkę odpadów. Selektywna zbiórka prowadzona jest, jak na razie, w ograniczonym zakresie (szkło, tworzywa sztuczne, baterie) i w określonych punktach.

W ciągu najbliższych lat Gmina zamierza rozszerzyć selektywną zbiórkę o papier (dotychczas prowadzone były akcje wyłącznie przez szkoły) i aluminium. Bardzo ważnym działaniem będzie utworzenie punktu zbierania odpadów wielkogabarytowych przy planowanej oczyszczalni ścieków. Przewiduje się utworzenie tego punktu w 2011 roku.

Obecnie mieszkańcy gminy Regimin mogą przekazywać zużyty sprzęt elektryczny, AGD i inne do Punktu Odpadów Problemowych na teren bazy PUK w Ciechanowie, ale już wkrótce i ten problem ma być rozwiązany na terenie gminy. W sąsiedztwie punktu zbierania odpadów wielkogabarytowych utworzony będzie również punkt zbierania odpadów niebezpiecznych.

Działania Gminy w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami, ich zbierania finansowane będą ze środków własnych oraz Gminnego i Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Jeżeli chodzi natomiast transport odpadów, to prowadzące tę usługę na terenie gminy Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Ciechanowie zapewnia ją na odpowiednim poziomie. Przedsiębiorstwo dysponuje specjalistycznymi samochodami. Dostateczna ilość i dobry stan techniczny pojazdów specjalistycznych gwarantuje wysoką jakość świadczonych usług oraz pewność jej wykonania w umówionym terminie. Przy pełnym wykorzystaniu posiadanego sprzętu wywozowego (10 śmieciarek różnego typu, w tym MERCEDES EKOCEL 2002 r. z myjką do dezynfekcji pojemników i MAN z nadwoziem FAUN z 2003 r.) istnieje możliwość dalszego zwiększania zakresu tej działalności, jak również podnoszenia jej jakości.

7.3. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowisko.

Transpozycją prawa unijnego do krajowego Polska zobowiązała się do ograniczania ilości składowanych na składowiskach odpadów ulegających biodegradacji. Stąd też plany gospodarki odpadami (krajowy i wojewódzki) przyjmują, że ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, nie mogą przekraczać:

- w 2010 r. więcej niż 75 %,
- w 2013 r. więcej niż 50 %,
- w 2020 r. więcej niż 35 %

wagowo masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.

Z wcześniej pokazanego składu morfologicznego (za KPGO) odpadów komunalnych wynika, że 22 % odpadów komunalnych wytwarzanych na obszarach wiejskich stanowią odpady ulegające biodegradacji (18 % odpady kuchenne ulegające biodegradacji, 4 % odpady zielone).

Na podstawie informacji uzyskanej w Gminie o ilości wytworzonych odpadów komunalnych można szacować ilość wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji:

Rok	Odpady (Mg)	18 % uleg. biodegradacji
2004	650,0	117,00
2005	652,0	117,36
2006	653,0	117,54
2007	650,0	117,00

Podane powyżej ilości nie obejmują wszystkich mieszkańców gminy, ponieważ nie wszyscy byli objęci zorganizowaną zbiórką odpadów, stąd też za bardziej wiarygodną ilość wytwarzanych odpadów komunalnych przyjmuje się wartość szacunkową, tj. 1.123,5 Mg.

Ilością wyjściową do obliczenia możliwej do składowania na składowisku ilości odpadów ulegających biodegradacji jest ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 roku. W przypadku gminy Regimin powstaje problem, ponieważ brak jest informacji na o takiej ilości. W latach 90-tych ubiegłego stulecia wiele odpadów komunalnych było spalanych w paleniskach domowych czy na terenach zagród lub po prostu trafiały na tzw. dzikie składowiska (o czym była mowa w I edycji planu).

Dlatego też do obliczenia wiarygodnej ilości wytworzonych w 1995 r. odpadów ulegających biodegradacji przyjmuje się ww. wartość szacunkową 1.123,5 Mg pomniejszoną o 15 % (poprzez analogię ilości wytwarzanych odpadów w innych gminach, gdzie były one ewidencjonowane). W związku z tym za ilość wytworzonych odpadów komunalnych w 1995 r. przyjmuje się 955,0 Mg odpadów komunalnych.

Z tej ilości (wg składu morfologicznego) 18 % stanowią odpady ulegające biodegradacji, co daje 171,9 Mg.

Przyjmuje się za wyjściową ilość 172,0 Mg wytworzonych w 1995 roku odpadów ulegających biodegradacji do uzyskania, zgodnie z przepisami prawa, wymaganych redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko.

Ilość odpadów ulegających biodegradacji, które mogą być składowane nie powinny przekraczać następujących ilości:

- w 2010 roku nie więcej niż 129,0 Mg,
- w 2013 roku nie więcej niż 86,0 Mg,
- w 2020 roku nie więcej niż 60,2 Mg.

W gminie Regimin nie wdrożono dotychczas selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji w celu redukcji odpadów kierowanych na składowisko. W zabudowie zagrodowej i jednorodzinnej istnieją przydomowe kompostownie, wykonane systemem gospodarczym. Nie mniej jednak ich ilość oraz ilość odpadów poddawanych kompostowaniu nie jest znana.

Obowiązujące prawo miejscowe (uchwała Nr XL/187/05 Rady Gminy w Regiminie z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Regimin) w celu ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zobowiązuje m.in. właścicieli nieruchomości do zagospodarowywania odpadów roślinnych we własnym zakresie (kompostowanie lub energetyczne wykorzystanie nie zanieczyszczonego drewna).

8. Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację.

Analiza istniejącego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Regimin wykazuje, że Gmina musi wykonać wiele zadań i podjąć znaczący wysiłek ekonomiczny i rzeczowy w dążeniu do osiągnięcia wymaganych polityką ekologiczną państwa celów dla rozwiązania problemów gospodarki odpadami komunalnymi. Przede wszystkim wymagane jest:

- objęcie wszystkich mieszkańców Gminy Regimin zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- objęcie wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania poszczególnych frakcji odpadów komunalnych (poza już istniejącą zbiórką szkła i tworzyw sztucznych):
 - papieru i tektury,
 - odpadów biodegradowalnych (szczególnie w zabudowie wielorodzinnej),
 - metali,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu komunalnych (w tym: zużyte baterie i akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny, przeterminowane leki, chemikalia),
 - odpadów wielkogabarytowych i budowlano-remontowych,
- udział w tworzeniu ponadgminnej struktury dla realizacji regionalnego zakładu zagospodarowania odpadów,

- udział w tworzenie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi z budową regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów z instalacjami do termicznego przetwarzania odpadów, odzysku i unieszkodliwiania odpadów ulegających biodegradacji i recyklingu odpadów wielkogabarytowych,
- systematyczne prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2010 nakłada obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o międzygminne związki liczące co najmniej 150.000 mieszkańców. Przy objęciu zbiorów odpadów określonej liczby ludności zasadna jest budowa wielofunkcyjnych systemów instalacji do przekształcania odpadów i odzysku zbieranych selektywnie. Uwzględniając zapisy KPGO oraz plany rozwoju Województwa Mazowieckiego w I edycji *Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami* zaproponowano 6 regionów dla wdrażania kompleksowych systemów gospodarki odpadami komunalnymi z tworzeniem Zakładów Zagospodarowania Odpadów.

Wśród 6 zakładanych w WPGO regionów jest region ciechanowski obejmujący gminy powiatu ciechanowskiego (w tym Gminę Regimin), przasnyskiego, makowskiego, pułtuskiego, żuromińskiego i mławskiego o przewidywanej liczbie ludności w 2011 roku ponad 350 tysięcy i ilości powstających odpadów ponad 96.021 Mg/dobę.

Uwzględniając politykę państwa oraz deklaracje ze strony gmin i zarządzających składowiskami określono w WPGO obiekty, które miały przejąć funkcje Regionalnych Składowisk Odpadów na terenie województwa mazowieckiego. Region ciechanowski wg WPGO 2004-2011 i WPGO 2007-2011 ma być obsługiwany przez istniejące składowisko odpadów innych niż niebezpiecznych i obojętnych w Woli Pawłowskiej Gm. Ciechanów.

Składowisko odpadów w Woli Pawłowskiej pod względem prawnym, formalnym i lokalizacyjnym spełnia wszelkie wymogi dla możliwości budowy na jego terenie głównego obiektu Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów regionu ciechanowskiego.

Gmina Miejska Ciechanów jest inicjatorem utworzenia Międzygminnego Komunalnego Związku Gmin Regionu Ciechanowskiego. Gmina Miejska Ciechanów wraz z 26 gminami z czterech powiatów: ciechanowskiego, pułtuskiego, przasnyskiego i makowskiego zamieszkałych przez około 220.000 mieszkańców utworzyła Międzygminny Związek Regionu Ciechanowskiego. Uchwałą Nr XXII/107/08 Rady Gmin w Regiminie z dnia 15 lipca 2008 r. w sprawie: utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego Gmina Regimin przystąpiła do Związku.

Zadaniem Związku będzie wykonywanie zadań w zakresie tworzenia warunków do utrzymania porządku i czystości w dziedzinie gospodarki odpadami, na terenach gmin będących w Związku, poprzez:

- budowę, utrzymanie i eksploatację instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- realizację kompleksowego regionalnego programu gospodarki odpadami polegającego na organizowaniu selektywnej zbiórki odpadów, segregacji i magazynowaniu odpadów, w tym niebezpiecznych oraz współdziałaniu z przedsiębiorstwami podejmującymi działalność w zakresie gospodarowania tymi odpadami.

Podstawową inwestycją w zakresie realizacji wspólnego projektu dla regionu ciechanowskiego będzie Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami w Woli Pawłowskiej.

Technologia mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów zakłada rozdział odpadów na trzy strumienie:

- odpady ulegające biodegradacji do stabilizacji,
- odpady palne do produkcji paliwa z odpadów,
- odpady o charakterze surowcowym do odzysku.

Rozwiązanie technologiczne przewiduje następujące instalacje:

1. uniwersalną linię sortowania odpadów wydzielającą:
 - odpady o wysokiej zawartości frakcji organicznych przeznaczonych do pełnej stabilizacji,
 - frakcje lekkich odpadów z doprowadzeniem do wytworzenia w instalacji paliwa z odpadów o standardzie akceptowanym w przemyśle cementowym,
 - frakcje surowcowych odpadów (tworzywa sztuczne, papier, szkło, metale) zgodnie z wymogami rynku,i umożliwiającą doczyszczanie surowców wtórnych zebranych selektywnie,
2. do stabilizacji frakcji odpadów o znacznej zawartości części organicznych,
3. kwaterę składowania odpadów balastowych.

W ramach Budowy Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego, poza budową RZGO w Woli Pawłowskiej wybudowane będą:

- 3 stacje przeładunkowe odpadów zmieszanych (na terenie m. Oględa dla gmin powiatu przasnyskiego, Płocochowo dla gmin powiatu pułtuskiego, Maków Mazowiecki dla gmin powiatu makowskiego),
- instalacja przeróbki odpadów wielkogabarytowych, sprzętu elektrycznego i elektronicznego (w Płocochowie),
- składowisko odpadów niebezpiecznych w Oglądzie,
- instalacja do przeróbki odpadów budowlanych w Makowie Mazowieckim.

Wybudowanie Regionalnego Zakładu Gospodarki Odpadami przewiduje się do końca 2013 roku. Gmina Miejska jako inicjator działań w zakresie rozwiązania problemu gospodarki odpadami regionu złożyła wniosek do Zarządu Województwa Mazowieckiego o zabezpieczenie i pozyskanie środków umożliwiających *Budowę Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego* Mazowieckiego. Zadanie to znalazło się na liście dużych i kluczowych projektów w ramach priorytetu IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka z przewidywanym kosztem 88.000.000 zł do realizacji w latach 2007-2013. Jednostką odpowiedzialną za realizację przedsięwzięcia jest wnioskodawca - Gmina Miejska Ciechanów.

Majątek Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego tworzonego dla realizacji kompleksowego gospodarowania odpadami stanowić będą udziały, składniki majątkowe, rzeczowe. Gmina Region stosownie do liczby ludności w udziale ogółu ludności przewidywanej do objętej zasięgiem działania Związku uczestniczyć będzie w kosztach budowy.

Udział w kosztach tworzenia i budowy zintegrowanego systemu dla Gminy Regimin został ustalony na kwotę 2.068.200,54 zł, z czego przewidywane dofinansowanie (ze środków unijnych) stanowi kwotę 827.208,92 zł, a pozostałą kwotę, tj. 1.240.991,62 zł stanowić ma udział własny Gminy Regimin. Szacowane na dzisiaj koszty do poniesienia do w latach 2010 - 2013 roku przez Gminę są wysokie i ponoszone będą z pewnością przy udziale pożyczek np. z NFOŚiGW. Średnio w latach 2010-2013 Gmina Regimin będzie musiała ponosić koszty w wysokości 310.248,00 zł w związku z budową zintegrowanego systemu gospodarki odpadami.

Poza wymienionymi istotnymi dla kompleksowego rozwiązania problemu gospodarki odpadami do roku 2013 Gmina Regimin w najbliższych latach zamierza wykonać następujące działania w zakresie gospodarki odpadami:

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Opracowanie programu usuwania wyrobów z azbestem	2009	7.000	Środki własne
2.	Dofinansowanie kosztów usuwania i unieszkodliwiania wyrobów z azbestem	w latach 2010-2013	33.000	Środki własne i PFOŚiGW, WFOŚiGW
3.	Utworzenie punktu zbierania odpadów wielkogabarytowych	2011	20.000	Środki własne
4.	Utworzenie punktu zbierania odpadów niebezpiecznych	2011	10.000	Środki własne
5.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki rozszerzonej o papier i aluminium	2009-2011	22.000	Środki własne i z PFOŚiGW

Jak wynika z powyższego Gmina Regimin w latach obowiązywania niniejszego Planu zamierza ponieść wysokie nakłady i wykonać istotne zadania dla rozwiązania problemu gospodarki odpadami komunalnymi na swoim terenie.

Ponadto, Gmina Regimin ponosi nakłady w wysokości około 25.000 zł (ze środków własnych i PFOŚiGW) na wprowadzanie dodatkowych pojemników do selektywnej zbiórki odpadów oraz ponosi koszty opróżniania pojemników do selektywnej zbiórki szkła i tworzyw sztucznych.

9. Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów.

Istotnym dla realizacji *Planu Gospodarki Odpadami* jest posiadanie środków finansowych w odpowiedniej wysokości. Finansowanie inwestycji w zakresie gospodarki odpadami może odbywać się z następujących źródeł:

- budżetu państwa,
- własnych środków samorządu lub inwestorów,
- Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

- Funduszy UE,
- EkoFunduszu,
- kredytów udzielanych na preferencyjnych warunkach i komercyjnych kredytów bankowych.

Możliwe jest łączenie środków pochodzących z różnych źródeł i zawieranie umów na wspólnie realizowane inwestycje przez samorządy czy podmioty prawne.

Władze Gminy Regimin dotychczas w zakresie gospodarki odpadami korzystały przy zakupie pojemników do selektywnej zbiórki ze środków PFOŚiGW i Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi.

W ramach budowy z innymi gminami regionu ciechanowskiego będą korzystały ze środków finansowych oferowanych przez Unię Europejską przy budowie integrowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego.

Zadanie: Budowa Zintegrowanego Systemu Gospodarki Odpadami Komunalnymi dla gmin regionu ciechanowskiego zostało zakwalifikowane przez Zarząd Województwa Mazowieckiego na listę dużych i kluczowych projektów w ramach priorytetu IV. Środowisko, zapobieganie zagrożeniom i energetyka z przewidywanym wówczas kosztem 88.000.000 zł do realizacji w latach 2007-2013. Projekt ma być realizowany i finansowany w ramach programów operacyjnych finansowanych ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej.

10. Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko

Z analizy oddziaływania projektu Planu wynika, że wykonanie określonych zadań w zaktualizowanym *Planie* wpłynie pozytywnie na środowisko poprzez eliminację zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami:

- wyeliminowane zostanie zaśmiecanie okolicy, poprzez podrzucanie śmieci z gospodarstw nie objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- zmniejszy się proces degradacji powierzchni ziemi, co będzie wynikiem składowania zdecydowanie mniejszej ilości odpadów,
- uporządkowana gospodarka odpadami ograniczy zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zmniejszenie ilości odpadów porzucanych w środowisku,
- udział w wybudowaniu instalacji w ramach RZGO zgodnej z wymogami najlepszych dostępnych techniki oraz eksploatacja urządzeń i obiektów służących gospodarce

odpadami ograniczy negatywne oddziaływanie obiektów na wszystkie komponenty środowiska,

- powinno wystąpić zjawisko ochrony zasobów leśnych, w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na drewno, co będzie efektem wzrostu ilości odzyskiwanych odpadów.

Obok proekologicznych skutków realizacji *Planu* mogą wystąpić również oddziaływania negatywne.

W wyniku realizacji *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 (aktualizacja)* mogą wystąpić negatywne oddziaływania na środowisko w wyniku:

- nieterminowej realizacji założonych celów. Zagrożenie dla środowiska wystąpi wtedy, gdy nadal przeważająca część odpadów będzie trafiała na składowisko odpadów lub w inne miejsca,
- udział w budowie RZGO - w przypadku zastosowania niewłaściwych rozwiązań projektowych może dojść do pogorszenia stanu środowiska w rejonie obiektu (poza Gminą Regimin),
- niewłaściwej lokalizacji i wykonaniu punktów zbierania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych,
- zajmowania terenu pod nowe inwestycje.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko ustaleń *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2016* należy:

- zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe zlokalizowanie i wykonanie punktów zbierania odpadów wielkogabarytowych i punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- przy lokalizacji i projektowaniu gminnej oczyszczalni ścieków (planowana budowa w 2011 roku) należy wybrać wariant spełniający najlepsze rozwiązania technologiczne spełniające wymogi BAT zarówno ze względu na sposób oczyszczania ścieków, jak i rozwiązań w zakresie postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi, co przyczyni się do wyeliminowania zagrożeń dla środowiska,
- doskonalić system zbierania odpadów komunalnych, w tym selektywną zbiórkę odpadów oraz dążyć do zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowiskach,
- prowadzić nadzór i kontrolę nad funkcjonowaniem obiektów służących gospodarce odpadami przez służby inspekcji ochrony środowiska oraz eksploatujących instalacje gospodarki odpadami,

- po opracowaniu *Programu usuwania wyrobów z azbestem na terenie gminy* - prowadzić bieżącą kontrolę w zakresie właściwego postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Analiza oddziaływania *Planu* na środowisko pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że realizacja założeń zawartych w tym dokumencie jest niezbędna do wykonania i może wpłynąć w istotny sposób na ograniczenie emisji odpadów oraz ograniczyć ich negatywne oddziaływanie na środowisko. Przyczyni się również, na poziomie gminy, do realizacji głównych celów gospodarki odpadami w Polsce i w Unii Europejskiej.

11. System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów

Zgodnie z przepisami ochrony środowiska obowiązkiem zarządów jest:

- aktualizacja planów gospodarki odpadami nie rzadziej niż co 4 lata,
- składanie co 2 lata, przez organ wykonawczy, sprawozdań z realizacji planów organom uchwalającym plany.

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2004-2011 w zakresie sposobu monitoringu nie określał żadnych wskaźniki monitorowania planu, poza przytoczeniem obowiązku aktualizacji planu, sprawozdawczości oraz odpowiedzialności samorządu za wdrożenie systemu gospodarki odpadami. Również sprawozdanie z realizacji planu nie zawierało wskaźników monitorowania.

Obowiązujący Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla prowadzenia oceny realizacji celów wskazanych na terenie Województwa Mazowieckiego określił ponad 100 wskaźników monitorowania.

Uwzględniając określone w WPGO wskaźniki przyjmuje się dla prowadzenia oceny realizacji Gminnego Planu Gospodarki wybrane wskaźniki monitorowania odnoszące się przede wszystkim do odpadów komunalnych:

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
Odpady komunalne		
1.	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Mg/mieszkańca/rok
3.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
4.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
5.	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg
6.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	%
7.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	%
8.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi we współspalarniach odpadów	%
9.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne bez przetwarzania	%
10.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
11.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi organicznego	%
12.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%
13.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	%
14.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%
15.	Masa odpadów komunalnych składowanych na składowiskach odpadów	Mg
16.	Iloraz masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów i masy tychże odpadów wytworzonych w 1995 r.	%
17.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne – ogółem	szt.
18.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
19.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne – ogółem	szt.
20.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
21.	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
22.	Moce przerobowe instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania odpadów zmieszanych	Mg
Odpady niebezpieczne		
23.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg
24.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
25.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
26.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez Przetworzenia	%
27.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg
28.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
29.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
30.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych bez przetworzenia	%
31.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	Mg
32.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca kg/mieszkańca	
Odpady opakowaniowe		
33.	Poziom odzysku – ogółem	%
34.	Poziom recyklingu – ogółem	%
35.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
36.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
37.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
38.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze stali	%
39.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z aluminium	%
40.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna	%

Wskaźniki ogólne dla monitorowania osiągnięcia celów przyjętych w GPGO:

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Rok bazowy lub określający sytuację aktualną	Rok, w którym należy osiągnąć cel			Częstotliwość pomiaru
1.	Udział odpadów komunalnych składowanych w odniesieniu do wytworzonych		2007	2014			Raz w roku
		%	96,59	85			
2.	Stopień redukcji lub masa odpadów komunalnych uleg. biodegradacji kierowanych na składowisko w stosunku do wytworzonych w 1995 r.		1995	2010	2013	2016	Raz w roku
		%	-	75	50	44	
		Mg	172,0	129,0	86,0	60,2	

12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Aktualizację *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016* sporządzono realizując zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, którą wprowadzono obowiązek opracowywania planów i ich aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

W niniejszej aktualizacji planu przedstawiono zamierzenia i działania Gminy Regimin do utworzenia właściwego, a przede wszystkim skutecznego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych powstających na obszarze gminy.

Na podstawie analizy aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na poziomie Gminy Regimin przedstawiono słabe strony funkcjonującego systemu, a mianowicie:

- pomimo obowiązku nie objęto wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (na koniec 2007 r. zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych objęto około 84 % mieszkańców),
- na składowisku deponowanych jest 96,56 % zebranych odpadów (przy 83,6 % odpadów komunalnych na poziomie województwa mazowieckiego),
- od 2004 roku nie obserwuje się postępu w zakresie zmniejszenia ilości deponowanych odpadów na składowisku,
- brak jest na terenie gminy instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów metodami termicznymi i biologicznymi,
- trudny do oceny (wyłącznie przydomowe kompostowniki) i niezauważalny jest postęp w zakresie osiągania poziomów zmniejszania ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- nie istnieje system zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
- bardzo ograniczona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło i tworzywa sztuczne),
- brak jest zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (wyjątkiem są baterie),
- gmina podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego (Uchwała Nr XXII/107/08 z 15 lipca 2008 r.), ale występują problemy związane z rejestracją Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego, którego zadaniem jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na poziomie regionu ciechanowskiego,
- zmiany obowiązującego prawa i brak przejrzystych procedur dla pozyskiwania środków z funduszy unijnych.

Na podstawie celów określonych w planach wyższego rzędu, tj. *Krajowym i Aktualizacji Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza* (powiat ciechanowski nie posiada zaktualizowanego Planu Gospodarki Odpadami), uwzględniając *Politykę Ekologiczną Państwa* i inne dokumenty strategiczne określono niezbędne do osiągnięcia cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na poziomie Gminy Regimin.

Cele krótkookresowe na lata 2009-2012

- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców całej gminy w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- objęcie zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy,

- rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy,
- wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych z ogrodów,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych i niewykorzystanych leków, chemikaliów itp.),
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 45 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 20 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowisko odpadów komunalnych niesegregowanych i nieprzetworzonych,
- skierowanie w roku 2012 na składowisko nie więcej niż 58,5 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do 1995 roku),
- udział w tworzeniu zintegrowanego regionalnego systemu gospodarki odpadami,
- opracowanie i wdrożenie programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Cele długookresowe 2013-2016

- udział w budowie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- kontynuacja prowadzenia działań na rzecz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 65 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 35 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- skierowanie w roku 2016 na składowisko nie więcej niż 43,6 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do 1995 roku),
- wspieranie działań do składowania wyłącznie odpadów przetworzonych,
- realizacja programu usuwania wyrobów zawierających azbest.

Gmina Regimin przyjmuje harmonogram działań krótkoterminowych zawartych w tabeli:

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszt (zł)	Źródło finansowania
1.	Opracowanie programu usuwania wyrobów z azbestem	2009	7.000	Środki własne
2.	Dofinansowanie kosztów usuwania i unieszkodliwiania wyrobów z azbestem	w latach 2010-2013	33.000	Środki własne i PFOŚiGW, WFOŚiGW
3.	Utworzenie punktu zbierania odpadów wielkogabarytowych	2011	20.000	Środki własne
4.	Utworzenie punktu zbierania odpadów niebezpiecznych	2011	10.000	Środki własne
5.	Zakup pojemników do selektywnej zbiórki rozszerzonej o papier i aluminium	2009-2011	22.000	Środki własne i z PFOŚiGW

Realizacja zamierzonych zadań rozwiąże w znacznej mierze problemy na poziomie gminy. Umożliwi we własnej gminie zbiórkę odpadów niebezpiecznych problemowych oraz wielkogabarytowych, a także przyczyni się do rozszerzenia zbiórki selektywnej odpadów, w tym odzysku odpadów opakowaniowych.

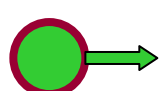
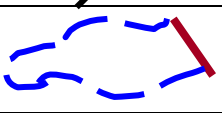
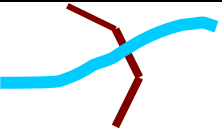
Przystąpienie Gminy do Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego jest natomiast gwarantem docelowego i właściwego rozwiązania wszystkich problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wytwarzanymi w gminie, o ile zrealizowany zostanie Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami w Woli Pawłowskiej i inne zadania w ramach Związku.

G M I N A R E G I M I N

Mapa zasobów środowiska z elementami istniejącej i planowanej infrastruktury sanitarnej oraz z lokalizacją instalacji gospodarki odpadami

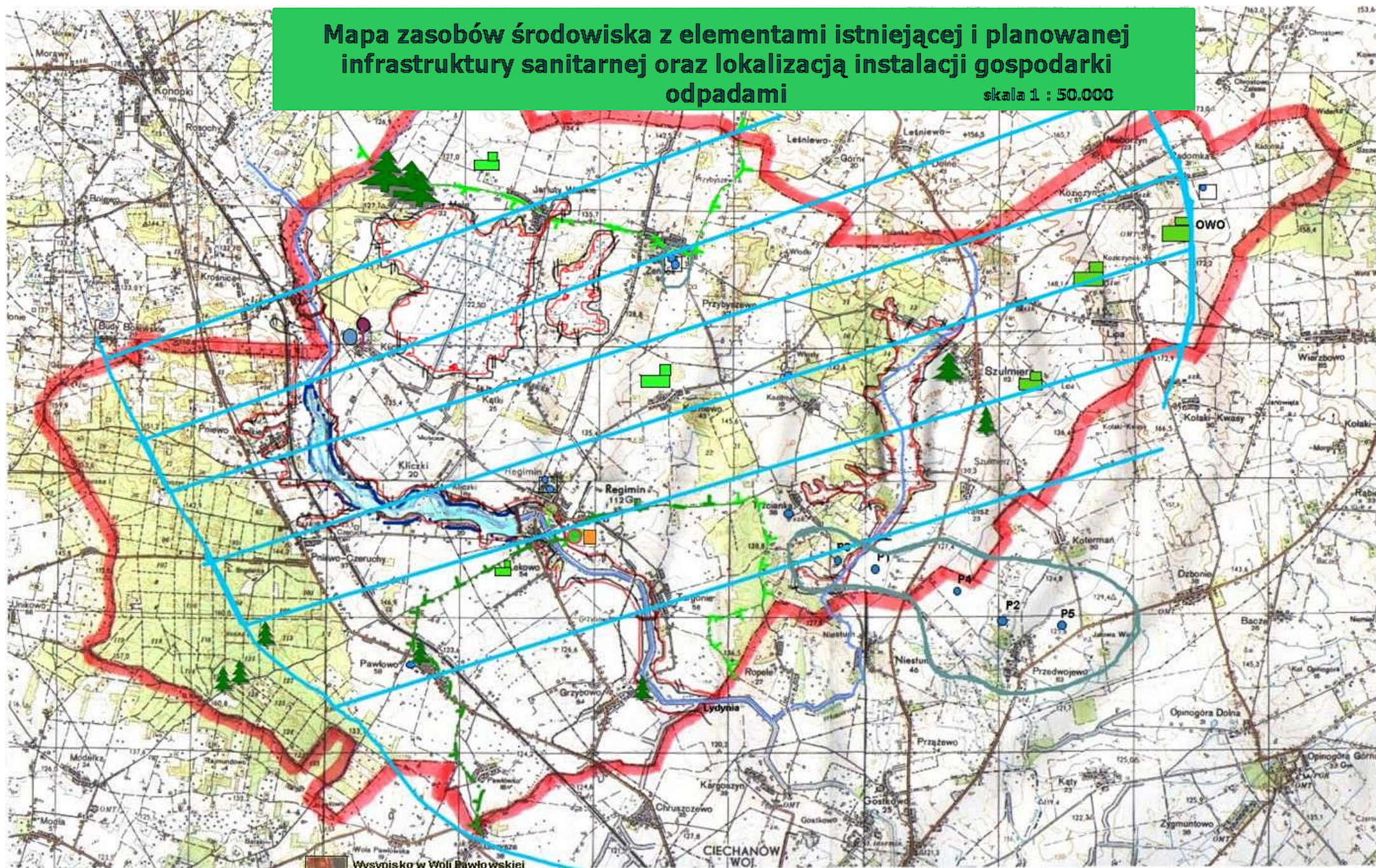
skala 1 : 50.000

LEGENDA

	rzeki		istniejące oczyszczalnie ścieków
	obszar wysokiej ochrony wód		planowana oczyszczalnia
	ujęcia wód podziemnych		granica obszaru o pozytywnych wynikach badań znajdująca się na obszarze ochronnym
	strefy pośredniej ochrony ujęć		granica obszaru o negatywnych wynikach badań
	obiekty prawnie chronione		torfy
	pomniki przyrody żywej		lokalizacja planowanego zbiornika w Regiminie wg. wariantu II
	granica obszaru chronionego krajobrazu		istniejące budowle wodne
	punkt zbierania odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych na terenie planowanej oczyszczalni		składowisko w Woli Pawłowskiej - Regionalny Zakład Gospodarki Odpadami

**Mapa zasobów środowiska z elementami istniejącej i planowanej
infrastruktury sanitarnej oraz lokalizacją instalacji gospodarki
odpadami**

skala 1 : 50.000

Gmina Regimin

**ANALIZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU PLANU GOSPODARKI
ODPADAMI
DLA GMINY REGIMIN
na lata 2009-2012
z perspektywą
na lata 2013-2016**

aktualizacja

Wykonawcy:

mgr inż. Juliusz Marek Pietrzak

z zespołem

Ciechanów, 2008 r.

Spis treści

1.	Wstęp	1
2.	Zawartość planu gospodarki odpadami	1
3.	Cele planu gospodarki odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2016.	2
4.	Określenie, analiza, ocena stanu środowiska oraz potencjalnych zmian stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu.	5
4.1.	Położenie i ludność	5
4.2.	Gospodarka.	6
4.3.	Zasoby przyrody	6
4.4.	Jakość środowiska	7
4.5.	Wariant „zerowy”	8
5.	Istniejące problemy gospodarki odpadami istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.	9
6.	Analiza i ocena przewidzianych znaczących oddziaływań na środowisko aktualizacji planu.	9
7.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie oddziaływań planu na środowisko.	11
8.	Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu.	12
8.1.	Sprawozdawczość i raportowanie	12
8.2.	System kontroli.	16
9.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	17

1. Wstęp

Obowiązek przeprowadzenia analizy oddziaływania na środowisko *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 (aktualizacja)* wynika z § 5.1. pkt 10 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. (Dz. U. nr 66 poz. 620) w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami. Rozporządzenie nie określa zakresu i szczegółowości analizy oddziaływania projektu planu gospodarki odpadami na środowisko.

Celem wykonania *Analizy* jest określenie możliwych skutków, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 (aktualizacja)* w tym:

- wskazanie możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych działań w zakresie gospodarki odpadami,
- określenie kierunków zapobiegania lub minimalizacji możliwości wystąpienia zagrożeń,
- określenie kierunków działań w zakresie poprawy stanu środowiska.

Jednocześnie *Analiza* stanowi podstawę do podejmowania działań decyzyjnych oraz jest ważnym elementem w procesie konsultacji społecznych.

2. Zawartość planu gospodarki odpadami

Aktualizacja Planu gospodarki odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 zawiera następujące rozdziały:

Rozdział 1. Wprowadzenie: określa obowiązek i przepisy dotyczące gospodarki odpadami.

Rozdział 2. Podstawa, przedmiot i zakres opracowania: zawiera podstawę prawną wykonania dokumentu oraz określa zakres opracowania.

Rozdział 3. Charakterystyka Gminy Regimin: obejmuje ogólne informacje na temat Gminy z charakterystyką środowiska przyrodniczego terenu.

Rozdział 4. Aktualny stan gospodarki odpadami: zawiera analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpadów opakowaniowych i niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych, a także identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami.

Rozdział 5. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami: zawiera prognozę zmian w zakresie gospodarki odpadami z uwzględnieniem czynników demograficznych, społecznych i ekonomicznych.

Rozdział 6. Cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia:

przedstawia przyjęte cele w gospodarce odpadami na terenie Gminy Regimin z podziałem na krótko- i długookresowe na podstawie zakładanych w KPGO oraz WPGO.

Rozdział 7. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami:

określa działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczania ich ilości oraz działania zmierzające do redukcji odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji, kierowanych na składowisko.

Rozdział 8. Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację: przedstawia harmonogram realizacji głównych przedsięwzięć w zakresie rozwiązania problemu gospodarki odpadami oraz określa szacunkowe koszty ich realizacji.

Rozdział 9. Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów: wskazane są rodzaje środków przeznaczanych na gospodarkę odpadami oraz źródła planowanych do pozyskania środków na realizację planu.

Rozdział 10. Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko

Rozdział 11. System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów: zawiera przede wszystkim wskaźniki dla oceny realizacji planu gospodarki odpadami.

Rozdział 12. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.

3. Cele planu gospodarki odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2016

Cele i działania w zakresie gospodarki odpadami na terenie Gminy Regimin określono na podstawie *Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007 – 2011 z uwzględnieniem lat 2012 – 2015 (aktualizacji)*, istniejącą sytuację w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy, a także prognozę dotyczącą wytwarzania odpadów. Z uwagi na brak aktualizacji *Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Ciechanowskiego* nie można było odnieść się do parametrów na poziomie powiatu.

Przy opracowywaniu *Planu* gospodarki odpadami zostały określone cele i zadania wyłącznie dla odpadów komunalnych z uwzględnieniem:

- odpadów ulegających biodegradacji,
- komunalnych odpadów opakowaniowych,
- odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.

Główne cele gospodarki odpadami są różne dla poszczególnych rodzajów odpadów w kategorii odpadów komunalnych lecz nie naruszają ogólnych zasad przyjętych w tej dziedzinie, tj. zachowania hierarchii działań w zakresie postępowania z odpadami polegającej na unieszkodliwianiu odpadów przez składowanie, jako ostatecznej metodzie, kiedy nie ma możliwości odzysku czy recyklingu odpadów. Przy czym niezwykle istotne jest ewidencjonowanie wytwarzanych odpadów, bo tylko pełna informacja o ilości, składzie i obrocie wytwarzanymi odpadami może zapewnić właściwe planowanie na przestrzeni wielolecia.

Na podstawie celów zawartych w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami i Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza oraz obowiązujących uregulowań prawnych w zakresie odpadów komunalnych określa się szczegółowe cele do osiągnięcia na poziomie Gminy Wiejskiej Regimin w horyzoncie krótkookresowym na lata 2009 – 2012 i długookresowym na lata 2013 – 2015.

Cele krótkookresowe na lata 2009-2012

- podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców całej gminy w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- objęcie zorganizowanym systemem zbiórki odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy,
- rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy,
- wspieranie działań w zakresie objęcia wszystkich mieszkańców gminy systemem selektywnego zbierania odpadów w zakresie:
 - odpadów zielonych z ogrodów,
 - odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych i niewykorzystanych leków, chemikaliów itp.),
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 45 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 20 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- wspieranie działań w zakresie ograniczenia kierowania na składowisko odpadów komunalnych niesegregowanych i nieprzetworzonych,

- skierowanie w roku 2012 na składowisko nie więcej niż 58,5 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do 1995 roku),
- udział w tworzeniu zintegrowanego regionalnego systemu gospodarki odpadami.

Cele długookresowe 2013-2016

- udział w budowie regionalnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- kontynuacja prowadzenia działań na rzecz wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu i uzyskania odpowiednich limitów odzysku odpadów:
 - wielkogabarytowych na poziomie 65 %,
 - niebezpiecznych na poziomie 35 %,
 - opakowaniowych – odzysk 60 %, recykling 55 – 80 %,
- skierowanie w roku 2016 na składowisko nie więcej niż 43,6 % (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do 1995 roku),
- wspieranie działań do składowania wyłącznie odpadów przetworzonych.

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w tym poprzez planowane wprowadzenie zbiórki do specjalnych pojemników określonych odpadów, w tym zwiększenie ilości pojemników do zbiórki baterii, wprowadzenie pojemników do zbiórki np. leków, utworzenie i wskazanie miejsc zbiórki innych odpadów niebezpiecznych,
- edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie zagrożeń, jakie stwarza niekontrolowane przedostawanie się odpadów niebezpiecznych do środowiska, szczególnie opakowań po środkach ochrony roślin, nawozach itp.,
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych w wysokości 20 %.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- edukacja ekologiczna mieszkańców gminy,
- osiągnięcie limitów odzysku i recyklingu odpadów niebezpiecznych w wysokości do 35 %.

Odpady opakowaniowe

Cele krótkookresowe na lata 2009 - 2012

- podjęcie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych dla zapobiegania powstawania odpadów opakowaniowych , propagujących odzysk i recykling,
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i zmniejszanie ilości odpadów opakowaniowych z komunalnych kierowanych na składowisko,
- współpraca z organizacjami odzysku dla rozwoju i rozszerzania systemów zbiórki odpadów opakowaniowych,
- zwiększanie efektywności istniejących systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych.

Cele długookresowe 2013 – 2016

- kontynuacja działań edukacyjno-informacyjnych dla zapobiegania powstawania odpadów opakowaniowych, propagujących odzysk i recykling,
- poprawa funkcjonowania systemów selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych z prowadzeniem monitoringu,
- kontynuacja współpracy z organizacjami odzysku dla rozwoju i rozszerzania systemów zbiórki odpadów opakowaniowych,
- udział w realizacji inwestycji zapewniającej recykling i odzysk.

4. Określenie, analiza, ocena stanu środowiska oraz potencjalnych zmian stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.

4.1. Położenie i ludność

Gmina Regimin położona jest w północnej części województwa mazowieckiego, w powiecie ciechanowskim. Graniczy z gminami: Grudusk, Opinogóra i Ciechanów z powiatu ciechanowskiego, gminą Stupsk i Strzegowo z powiatu mławskiego oraz gminą Czernice Borowe z powiatu przasnyskiego.

Obszar gminy Regimin zajmuje powierzchnię 11.129 ha (10,4 % powierzchni powiatu ciechanowskiego), w tym użytki rolne zajmują powierzchnię 7.581 ha, a grunty leśne znajdują się na powierzchni 2.541 ha.

Ogólna liczba mieszkańców gminy wynosi 5.040 osób (stan na koniec 2006 r.), co daje najmniejszą w powiecie ciechanowskim - średnią gęstość zaludnienia około 45,3 osoby/km².

4.2. Gospodarka

Sieć osadnicza gminy tworzona jest przez ośrodek gminny i 26 miejscowości, z których większość stanowią małe miejscowości o liczbie ludności nie przekraczającej 200 mieszkańców. Największymi miejscowościami są Regimin, Grzybowo, Szulmierz, Zeńbok, Lekowo i Pawłowo.

Powiązanie komunikacyjne gminy stanowią drogi gminne (114 km), powiatowe (49,1 km), wojewódzkie (13,7 km). Gmina zwodociągowana jest w 99 %. Od 3 ujęć wody podziemnej rozprowadzonych jest 97,14 km sieci wodociągowej do niemal wszystkich mieszkańców gminy. Niekorzystnie przedstawia się natomiast stan gospodarki ściekowej, gdyż mieszkańcy gminy nie są objęci systemem oczyszczania ścieków.

Głównym źródłem utrzymania mieszkańców gminy jest rolnictwo. Na terenie gminy znajduje się 771 gospodarstw rolnych (aż 229 o powierzchni do 1,0 ha), w tym 148 o powierzchni ponad 10 ha i więcej. Na terenie gminy zarejestrowane były 143 podmioty gospodarcze prowadzących głównie działalność usługową i handlową (na koniec lutego 2007 r.). Część zarejestrowanych podmiotów nie wykazuje większej aktywności gospodarczej.

Działające na terenie gminy nieliczne zakłady przemysłowe i usługowe ukierunkowane są na obsługę rynku lokalnego. Część wyrobów trafia na obszar powiatu i województwa.

4.3. Zasoby przyrody

Teren gminy Regimin został włączony w system obszarów chronionego krajobrazu z wyjątkiem fragmentów terenów w północnej i południowej części gminy. Na terenie gminy łączą się Krośnicko-Kosmowski obejmujący powierzchnię 7.021,1 ha i Zawkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu na powierzchni 1.825,8 ha. Łącznie obszar chronionego krajobrazu zajmuje powierzchnię 8.846,9 ha , co stanowi 79,6 % powierzchni gminy (przy 37 % powierzchni chronionego krajobrazu dla powiatu ciechanowskiego).

O włączeniu tego terenu do obszaru chronionego zdecydowały szczególne walory przyrodniczo – krajobrazowe.

Na terenie gminy Regimin znajdują się dwa rezerваты przyrody. Obydwa są rezerwatami leśnymi.

Rezerwat „Modła” – położony na terenie Nadleśnictwa Ciechanów, Leśnictwa Lekowo, we wsi Modle został utworzony dla zachowania i ochrony fragmentu starodrzewu sosnowo-dębowego oraz miejsca lęgowego bociana czarnego. Prawie całą powierzchnię rezerwatu zajmują drzewostany z panującym dębem bezszypułkowym w wieku około 160 – 200 lat. Sosna stanowi tu tylko domieszkę.

Rezerwat „Lekowo” - nazwa rezerwatu „Lekowo” jest jednocześnie nazwą uroczyska leśnego, w którym położony jest rezerwat. Obejmuje on niewielki fragment starodrzewu dębowego – pochodzenia naturalnego położonego na terenie Leśnictwa Lekowo, Nadleśnictwa Ciechanów. Całą powierzchnię rezerwatu zajmuje drzewostan z panującym dębem bezszypułkowym w wieku 160 – 200 lat i domieszką sosny o podobnym wieku.

Ponadto, na terenie gminy znajduje się dziewiętnaście pomników przyrody (głównie drzew pojedynczych i skupisk).

4.4. Jakość środowiska

Na terenie gminy przeważają gleby zwięzłe, gliniaste i ilaste. Użytki zielone w większości należą do urodzajnych i występują w dolinie rzeki Łydyny (III i IV klasa). Grunty orne zaliczane do najlepszych klas I – IVb zajmują prawie 72 % powierzchni gruntów ornych. W gminie występują dogodne warunki dla rozwoju rolnictwa w zakresie uprawy zbóż i hodowli bydła.

Teren gminy leży w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych Górnej Łydyny (GZWP) o łącznej powierzchni 200 km². Jest to obszar wysokiej ochrony wód (OWO), ustalony ze względu na wielkość zasobów dyspozycyjnych oraz wyznaczony w oparciu o czas pionowego przesiąkania wody z powierzchni i czas jej przepływu poziomego od obszarów zasilania do ujęcia.

Użytkowa warstwa wodonośna charakteryzuje się dość dobrymi parametrami jakości wody. W powiecie ciechanowskim w monitoringu diagnostycznym od kilku lat badana jest jakość wód studni w Ciechanowie (ujęcie S-2 w Przedwojewie). Są to wody wgłębne, w utworach czwartorzędowych, o głębokości warstwy wodonośnej 38,0 m. Jakość tych wód – III klasa - pozostaje niezmienna od kilku lat. Stan czystości wód powierzchniowych (rzeka Łydyna i Sona) klasyfikuje je generalnie w IV klasie czystości wód.

Nie stwierdza się natomiast przekroczeń w zakresie emisji substancji do powietrza czy nadmiernego hałasu.

W wyniku prac poszukiwawczych wytypowano dwa rejony występowania kruszywa grubego. Z uwagi jednak na ich położenie w granicach obszaru chronionego krajobrazu nie zostały one udokumentowane i nie są brane pod uwagę do eksploatacji.

W rejonie Jarluty-Szulmierz-Niestum udokumentowano torfowisko w kategorii C2 o zasobach 10.800 m³ torfu. Nie prowadzi się jednak tu eksploatacji torfu z uwagi na nieopłacalność. Na terenie gminy nie prowadzi się eksploatacji surowców mineralnych.

4.5. Wariant „zerowy”

Wariant „zerowy” polega na niepodejmowaniu działań prowadzących do poprawy stanu gospodarki odpadami. Taka sytuacja mogłaby przyczynić się do degradacji środowiska jako całości poprzez kumulowanie się negatywnych oddziaływań.

Rezygnacja z realizacji celów określonych w GPGO spowodowałaby, że nie prowadzono by edukacji ekologicznej, nie objęto mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych czy nie rozszerzano selektywnej zbiórki odpadów. W tej sytuacji mogłyby się zdarzać dzikie składowiska odpadów w gminie. Brak selektywnej zbiórki z kolei przyczyniałby się do zwiększenia ilości odpadów deponowanych na składowiskach, co skutkowałoby przede wszystkim szybkim zapełnieniem eksploatowanego w Woli Pawłowskiej składowiska, a to pociągałoby za sobą konieczność pozyskania nowego terenu pod budowę, czy rozbudowę składowiska na potrzeby mieszkańców okolicznych gmin.

Zaprzestanie działań związanych z rozszerzaniem selektywnej zbiórki odpadów (w tym niebezpiecznych) przyczyni się do niedotrzymywania określonych limitów w zakresie gospodarki odpadami, a mianowicie odzysku i recyklingu odpadów.

W związku z tym, że Gmina Regimin praktycznie dopiero zaczyna wdrażać selektywną zbiórkę odpadów, kiedy jeszcze nie wszyscy mieszkańcy objęci są zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych, brak jest wykształconych postaw w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami – to należy stwierdzić, że działania przyjęte w *Gminnym Planie Gospodarki Odpadami* będą sprzyjały wyłącznie poprawie jakości środowiska i na wiele lat zapewnią jego ochronę.

5. Istniejące problemy gospodarki odpadami istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Na poziomie Gminy Regimin zauważalne są następujące problemy w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:

- pomimo obowiązku nie objęto wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (na koniec 2007 r. zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych objęto około 84 % mieszkańców),
- na składowisku deponowanych jest 96,56 % zebranych odpadów (przy 83,6 % odpadów komunalnych na poziomie województwa mazowieckiego),
- od 2004 roku nie obserwuje się postępu w zakresie zmniejszenia ilości deponowanych odpadów na składowisku,
- brak jest na terenie gminy instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów metodami termicznymi i biologicznymi,
- trudny do oceny (wyłącznie przydomowe kompostowniki) i niezauważalny jest postęp w zakresie osiągania poziomów zmniejszania ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- nie istnieje system zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
- bardzo ograniczona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło i tworzywa sztuczne),
- brak jest zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (wyjątkiem są baterie),
- gmina podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego (Uchwała Nr XXII/107/08 z 15 lipca 2008 r.), ale jeszcze nie zarejestrowano Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego, którego zadaniem jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na poziomie regionu ciechanowskiego,
- zmiany obowiązującego prawa i brak przejrzystych procedur dla pozyskiwania środków z funduszy unijnych.

6. Analiza i ocena przewidzianych znaczących oddziaływań na środowisko aktualizacji planu.

Podstawą opracowania *Gminnego Planu Gospodarki Odpadami* jest wskazanie działań, realizacja których ma przyczynić się do poprawy stanu gospodarki odpadami na

terenie gminy, a przede wszystkim rozwiązać problem gospodarowania odpadami na wiele lat.

Wykonanie określonych zadań w zaktualizowanym *Planie* wpłynie pozytywnie na środowisko poprzez eliminację zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami:

- wyeliminowane zostanie zaśmiecanie okolicy, poprzez podrzucanie śmieci z gospodarstw nie objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- zmniejszy się proces degradacji powierzchni ziemi, co będzie wynikiem składowania zdecydowanie mniejszej ilości odpadów,
- uporządkowana gospodarka odpadami ograniczy zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zmniejszenie ilości odpadów porzucanych w środowisku,
- udział w wybudowaniu instalacji w ramach RZGO zgodnej z wymogami najlepszych dostępnych techniki oraz eksploatacja urządzeń i obiektów służących gospodarce odpadami ograniczy negatywne oddziaływanie obiektów na wszystkie komponenty środowiska,
- powinno wystąpić zjawisko ochrony zasobów leśnych, w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na drewno, co będzie efektem wzrostu ilości odzyskiwanych odpadów.

Obok zdecydowanie proekologicznych skutków realizacji *Planu* mogą wystąpić również oddziaływania negatywne.

W wyniku realizacji *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 (aktualizacja)* mogą wystąpić negatywne oddziaływania na środowisko w wyniku:

- nieterminowej realizacji założonych celów. Zagrożenie dla środowiska wystąpi wtedy, gdy nadal przeważająca część odpadów będzie trafiała na składowisko odpadów lub w inne miejsca,
- udział w budowie RZGO - w przypadku zastosowania niewłaściwych rozwiązań projektowych może dojść do pogorszenia stanu środowiska w rejonie obiektu (poza Gminą Regimin),
- niewłaściwej lokalizacji i wykonaniu punktów zbierania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych,
- zajmowania terenu pod nowe inwestycje.

Nieprawidłowości i zaniedbania w gospodarce odpadami mogą wywierać negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska:

- powietrze:

- emisja odorów ze składowiska odpadów, która stanowi dużą uciążliwość lokalną dla okolicznych mieszkańców,
- możliwość skażenia powietrza mikroorganizmami wokół niewłaściwie eksploatowanego składowiska odpadów,
- emisję gazu składowiskowego (powyższe dotyczy terenu poza Gminą Regimin),
- emisję zanieczyszczeń do powietrza, która jest wynikiem spalania odpadów w lokalnych kotłowniach,
- wody powierzchniowe i podziemne:
 - porzucanie odpadów komunalnych, w tym niebezpiecznych w miejsca do tego nie przeznaczone może powodować zniszczenia w świecie roślin i zwierząt i może być również niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzi,
- powierzchnia ziemi:
 - zabieranie gruntów pod rozbudowę składowisk odpadów,
 - zanieczyszczenie gleby substancjami niebezpiecznymi,
 - zeszpecenie krajobrazu przez niekontrolowane wyrzucanie odpadów i niewłaściwą eksploatację składowisk.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie oddziaływań planu na środowisko.

Planowane do podjęcia działania uwzględnione w Planie muszą być realizowane w dążeniu do rozwiązania problemu gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Regimin. Mają one zdecydowanie charakter proekologiczny i służą poprawie gospodarki odpadami. Istnieje jednak możliwość występowania negatywnego wpływu podjętych działań na środowisko.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko ustaleń *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2016* należy:

- zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe zlokalizowanie i wykonanie punktów zbierania odpadów wielkogabarytowych i punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- przy lokalizacji i projektowaniu gminnej oczyszczalni ścieków (planowana budowa w 2011 roku) należy wybrać wariant spełniający najlepsze rozwiązania technologiczne spełniające wymogi BAT zarówno ze względu na sposób oczyszczania ścieków, jak i rozwiązań w zakresie postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi, co przyczyni się do wyeliminowania zagrożeń dla środowiska,

- doskonalić system zbierania odpadów komunalnych, w tym selektywną zbiórkę odpadów oraz dążyć do zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowiskach,
- prowadzić nadzór i kontrolę nad funkcjonowaniem obiektów służących gospodarce odpadami przez służby inspekcji ochrony środowiska oraz eksploatujących instalacje gospodarki odpadami,
- po opracowaniu *Programu usuwania wyrobów z azbestem na terenie gminy* - prowadzić bieżącą kontrolę w zakresie właściwego postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Analiza oddziaływania *Planu* na środowisko pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że realizacja założeń zawartych w tym dokumencie jest niezbędna do wykonania i może wpłynąć w istotny sposób na ograniczenie emisji odpadów oraz ograniczyć ich negatywne oddziaływanie na środowisko. Przyczyni się również, na poziomie gminy, do realizacji głównych celów gospodarki odpadami w Polsce i w Unii Europejskiej.

8. Przewidywane metody analizy realizacji projektowanego dokumentu.

Wdrażanie przewidziany w Planie rozwiązań wymaga prowadzenia stałego monitorowania realizacji omawianego dokumentu oraz podejmowania działań w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy projektowanymi rezultatami, a stanem rzeczywistym.

Monitoring gospodarki odpadami będzie polegał głównie na działaniach organizacyjnych i kontrolnych prowadzonych przez służby inspekcji ochrony środowiska, w tym również kontrolę warunków udzielanych pozwoleń na korzystanie ze środowiska.

System monitorowania realizacji zadań w dążeniu do osiągnięcia celów zawartych w Planie gospodarki odpadami będzie opierał się na następujących elementach:

- prowadzeniu sprawozdawczości i raportowaniu wykonywanych przez wszystkich adresatów realizacji zadań zapisanych w *Planie*, a także sprawozdawczości wynikającej z przepisów prawa,
- korzystaniu z wojewódzkiej bazy danych o odpadach prowadzonej przez Marszałka Województwa Mazowieckiego,
- systemie kontroli.

8.1. Sprawozdawczość i raportowanie

Zgodnie z art. 14 ustawy o odpadach projekt *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin* podlega zaopiniowaniu przez Zarząd Województwa Mazowieckiego oraz Zarząd

Powiatu Ciechanowskiego. Organy te udzielają opinii w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania projektu. Nie udzielenie opinii w tym terminie uznaje się za opinię pozytywną.

Zarząd Gminy ma obowiązek składania co 2 lata Radzie Gminy i Zarządowi Powiatu sprawozdania z realizacji *Gminnego Planu Gospodarki Odpadami*.

Pierwsze sprawozdanie zostało przedłożone Radzie Gminy Regimin 4 kwietnia 2007 r. Obejmowało ono informacje dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy w latach 2004-2006, w tym:

- stan realizacji działań ujętych w *Gminnym Planie Gospodarki Odpadami*,
- sposób i źródła finansowania zaplanowanych przedsięwzięć.

Kolejne sprawozdanie z realizacji *Planu* powinno być złożone do dnia 30 września 2011 r. i obejmować lata 2009-2010. Weryfikacja *Planu*, zgodnie z ustawą o odpadach, winna być dokonywana nie rzadziej niż raz na cztery lata. Następną aktualizacja *Planu* powinna być przeprowadzona w terminie do 30 września 2013 roku.

Proces aktualizacji poprzedza analiza *Planu*. Aktualizacji podlega cały *Plan*, tj. w zakresie aktualnego stanu gospodarki odpadami z określeniem celów i zadań krótkoterminowych, a także priorytetów, celów i działań długoterminowych, analizy oddziaływań. W przyszłości bardzo ważnym elementem aktualizacji *Planu* będzie uściślenie bilansów wszystkich analizowanych odpadów: wytwarzanych, poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania, opracowane na podstawie informacji od podmiotów prowadzących działania w tym zakresie oraz bazy danych prowadzonej przez Marszałka Województwa Mazowieckiego.

Podstawowymi źródłami informacji niezbędnymi do dokonania przedmiotowej oceny, będą:

- wojewódzka baza danych, w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, prowadzona przez marszałka województwa, tworzona w oparciu o zapisy *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (tekst jednolity – Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz.251, art. 36 i 37) oraz rozporządzeń do ustawy,
- sprawozdanie z realizacji *Gminnego Planów Gospodarki Odpadami*,
- źródła administracyjne lub inne, art. wynikające ze zobowiązań sprawozdawczych, jak decyzje w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami, informacje o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami , tworzone w oparciu o zapisy *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (tekst

jednolity – Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz.251, art. 36 i 37, art. 17 – 33), oraz zapisy rozporządzeń do ustawy,

- informacje zbierane przez inspekcję ochrony środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska w oparciu o *ustawę z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska* (Dz. U.z 2002 r. Nr 112, poz. 982, z późn. zm.),
- badania statystyczne (w szczególności Głównego Urzędu Statystycznego), przyjęte wskaźniki dotyczące ilości i jakości odpadów,
- połączone powyższe metody.

Zakłada się, że dla kontroli realizacji Planu, stosowane będą wskaźniki przyjęte w „Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2007-2011 z uwzględnieniem lat 2012-2015” dostosowane do potrzeb Gminy Regimin. Przyjęte wskaźniki za WPGO umożliwią porównanie w skali województwa oraz monitorowanie tempa i zakresu realizacji przyjętych celów w stosunku do innych regionów województwa.

Wskaźniki monitorowania odnoszące się przede wszystkim do odpadów komunalnych:

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
Odpady komunalne		
1.	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Mg/mieszkańca/rok
3.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
4.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg
5.	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	Mg
6.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	%
7.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów	%
8.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi we współspalarniach odpadów	%
9.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne bez przetwarzania	%
10.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
11.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi organicznego	%
12.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem	%

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
	energii)	
13.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwianiu (poza składowaniem)	%
14.	Odsetek odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%
15.	Masa odpadów komunalnych składowanych na składowiskach odpadów	Mg
16.	Iloraz masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów i masy tychże odpadów wytworzonych w 1995 r.	%
17.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne – ogółem	szt.
18.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
19.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne – ogółem	szt.
20.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
21.	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.
22.	Moce przerobowe instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania odpadów zmieszanych	Mg
Odpady niebezpieczne		
23.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	Mg
24.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
25.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
26.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych składowanych bez Przetworzenia	%
27.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	Mg
28.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
29.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
30.	Odsetek selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych bez przetworzenia	%
31.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	Mg
32.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na statystycznego mieszkańca kg/mieszkańca	
Odpady opakowaniowe		
33.	Poziom odzysku – ogółem	%

L.p.	Wskaźnik	Jednostka
34.	Poziom recyklingu – ogółem	%
35.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
36.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
37.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
38.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze stali	%
39.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z aluminium	%
40.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna	%

Dla prowadzenia monitorowania stanu gospodarki odpadami ważna jest systematyczna ewidencja wytwarzanych odpadów, odpadów zbieranych selektywnie i sposobów dalszego z nimi postępowania. Ewidencja umożliwi analizę wskaźników monitoringu planu i może stanowić podstawę do ewentualnej korekty przedsięwzięć *Gminnego Planu Gospodarki Odpadami*.

8.2. System kontroli

Prowadzenie gospodarki odpadami podlega kontroli służb ochrony środowiska, a mianowicie:

- Mazowieckiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska,
- Marszałkowi Województwa Mazowieckiego,
- Staroście Ciechanowskiemu.

Monitoring w zakresie gospodarki odpadami obejmuje kontrolę:

- przestrzegania warunków wynikających z obowiązujących przepisów prawa,
- przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniach i zezwoleniach dotyczących gospodarki odpadami,
- eksploatacji instalacji i urządzeń gospodarki odpadami,
- realizacji Planu Gospodarki Odpadami,
- przekazywanych do użytkowania instalacji,
- wnoszenia opłat za składowanie odpadów.

Kontroli służb ochrony środowiska podlegają:

- posiadacze odpadów (wytwarzający, zbierający, transportujący odpady, prowadzący ich odzysk lub unieszkodliwianie),
- instalacje i urządzenia służące do odzysku, unieszkodliwiania odpadów.

Przed opracowaniem kolejnego raportu z wykonania obecnie opracowywanego *Planu Gospodarki Odpadami* zebrane zostaną aktualne informacje na temat realizatorów *Planu*, a więc wytwarzających, zbierających, transportujących odpady, zajmujących się odzyskiem, unieszkodliwianiem odpadów.

Zakres informacji w raporcie będzie obejmował między innymi:

- ilości i rodzajów wytwarzanych, zbieranych, transportowanych, odzyskiwanych i unieszkodliwianych odpadów,
- charakterystykę instalacji i urządzeń do odzysku, unieszkodliwiania, zbierania, transportu odpadów,
- koszty gospodarowania odpadami.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Obowiązek przeprowadzenia analizy oddziaływania na środowisko dla gminnych planów gospodarki odpadami, a więc i dla *Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016* wynika z § 5.1. pkt 10 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. (Dz. U. nr 66 poz. 620) w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami. Rozporządzenie nie określa zakresu i szczegółowości analizy oddziaływania projektu planu gospodarki odpadami na środowisko.

Celem wykonania Analizy było określenie możliwych skutków, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 (aktualizacja)* poprzez:

- wskazanie możliwości wystąpienia negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych działań w zakresie gospodarki odpadami,
- określenie kierunków zapobiegania lub minimalizacji możliwości wystąpienia zagrożeń,
- określenie kierunków działań w zakresie poprawy stanu środowiska.

Przy czym *Analiza* stanowi jest ważnym elementem w procesie konsultacji społecznych.

W opracowanym *Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin*, który poddany jest analizie określono cele i zadania dla odpadów komunalnych z uwzględnieniem:

- odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych,
- odpadów ulegających biodegradacji,
- odpadów opakowaniowych.

Główne cele gospodarki odpadami są różne dla poszczególnych kategorii odpadów, lecz nie naruszają ogólnych zasad przyjętych w tej dziedzinie, tj. zachowanie hierarchii działań w zakresie postępowania z odpadami polegającej na unieszkodliwianiu odpadów przez składowanie jako ostatecznej metody, kiedy nie ma możliwości zastosowania innych, jak zapobieganie powstawaniu, odzysk, recykling.

Na podstawie analizy aktualnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi na poziomie Gminy Regimin przedstawiono problemy i słabe strony funkcjonującego systemu, a mianowicie:

- pomimo obowiązku nie objęto wszystkich mieszkańców gminy zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych (na koniec 2007 r. zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych objęto około 84 % mieszkańców),
- na składowisku deponowanych jest 96,56 % zebranych odpadów (przy 83,6 % odpadów komunalnych na poziomie województwa mazowieckiego),
- od 2004 roku nie obserwuje się postępu w zakresie zmniejszenia ilości deponowanych odpadów na składowisku,
- brak jest na terenie gminy instalacji do odzysku/unieszkodliwiania odpadów metodami termicznymi i biologicznymi,
- trudny do oceny (wyłącznie przydomowe kompostowniki) i niezauważalny jest postęp w zakresie osiągania poziomów zmniejszania ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji,
- nie istnieje system zbierania odpadów ulegających biodegradacji,
- bardzo ograniczona jest selektywna zbiórka odpadów (szkło i tworzywa sztuczne),
- brak jest zorganizowanej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (wyjątkiem są baterie),
- gmina podjęła uchwałę w sprawie utworzenia Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego (Uchwała Nr XXII/107/08 z 15 lipca 2008 r.), ale występują problemy związane z rejestracją Międzygminnego Związku Regionu Ciechanowskiego, którego zadaniem jest zapewnienie budowy, utrzymania i eksploatacji urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów na poziomie regionu ciechanowskiego,
- zmiany obowiązującego prawa i brak przejrzystych procedur dla pozyskiwania środków z funduszy unijnych.

Wykonanie określonych zadań w zaktualizowanym *Planie* wpłynie pozytywnie na środowisko poprzez eliminację zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami:

- wyeliminowane zostanie zaśmiecanie okolicy, poprzez podrzucanie śmieci z gospodarstw nie objętych zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych,
- zmniejszy się proces degradacji powierzchni ziemi, co będzie wynikiem składowania zdecydowanie mniejszej ilości odpadów,
- uporządkowana gospodarka odpadami ograniczy zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych poprzez zmniejszenie ilości odpadów porzucanych w środowisku,
- udział w wybudowaniu instalacji w ramach RZGO zgodnej z wymogami najlepszych dostępnych techniki oraz eksploatacja urządzeń i obiektów służących gospodarce odpadami ograniczy negatywne oddziaływanie obiektów na wszystkie komponenty środowiska,
- powinno wystąpić zjawisko ochrony zasobów leśnych, w wyniku zmniejszenia zapotrzebowania na drewno, co będzie efektem wzrostu ilości odzyskiwanych odpadów.

W wyniku realizacji *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2012 z uwzględnieniem lat 2013-2016 (aktualizacja)* mogą wystąpić negatywne oddziaływania na środowisko w wyniku:

- nieterminowej realizacji założonych celów. Zagrożenie dla środowiska wystąpi wtedy, gdy nadal przeważająca część odpadów będzie trafiała na składowisko odpadów lub w inne miejsca,
- udział w budowie RZGO - w przypadku zastosowania niewłaściwych rozwiązań projektowych może dojść do pogorszenia stanu środowiska w rejonie obiektu (poza Gminą Regimin),
- niewłaściwej lokalizacji i wykonaniu punktów zbierania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych,
- zajmowania terenu pod nowe inwestycje.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko ustaleń *Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Regimin na lata 2009-2016* należy:

- zwrócić szczególną uwagę na prawidłowe zlokalizowanie i wykonanie punktów zbierania odpadów wielkogabarytowych i punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych,
- przy lokalizacji i projektowaniu gminnej oczyszczalni ścieków (planowana budowa w 2011 roku) należy wybrać wariant spełniający najlepsze rozwiązania technologiczne spełniające wymogi BAT zarówno ze względu na sposób oczyszczania ścieków, jak i rozwiązań w zakresie postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi, co przyczyni się do wyeliminowania zagrożeń dla środowiska,

- doskonalić system zbierania odpadów komunalnych, w tym selektywną zbiórkę odpadów oraz dążyć do zmniejszenia ilości odpadów deponowanych na składowiskach,
- prowadzić nadzór i kontrolę nad funkcjonowaniem obiektów służących gospodarce odpadami przez służby inspekcji ochrony środowiska oraz eksploatujących instalacje gospodarki odpadami,
- po opracowaniu *Programu usuwania wyrobów z azbestem na terenie gminy* - prowadzić bieżącą kontrolę w zakresie właściwego postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Analiza oddziaływania *Planu* na środowisko pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że realizacja założeń zawartych w tym dokumencie jest niezbędna do wykonania i może wpłynąć w istotny sposób na ograniczenie emisji odpadów oraz ograniczyć ich negatywne oddziaływanie na środowisko. Przyczyni się również, na poziomie gminy, do realizacji głównych celów gospodarki odpadami w Polsce i w Unii Europejskiej.